

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 144 (13.974)

Trst, petek, 2. avgusta 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Predsednik Tudjman predstavil saboru povsem prenovljeno vladno garnituro Hrvaška v srbskih kleščah

*V vladi nacionalne enotnosti tudi predstavniki opozicije - Novi notranji minister Vekić zahteval
proglasitev vojnega stanja - Po napadih četnikov in JA zaseda krizni štab - Delna mobilizacija*

Tanki jugoslovanske vojske pustošijo po vzhodni Slavoniji

Umik civilnega prebivalstva iz Hrvatske Kostajnice je skušala zaščititi hrvaška garda, kljub temu pa je neoboroženo umikajoče se prebivalstvo bilo tarča napadov jugoslovanske armade (Telefoto AP)

ZAGREB — Prav v času, ko so se poslanci hrvaškega sabora dogovarjali o definiciji vojne in zahtevali mobilizacijo vseh državljanov Hrvaške v obrambi napadene domovine, so v vzhodni Slavoniji padali novi mrtvi, osiješko bolnico pa so napolnili z ranjenci. Dr. Zlatko Kramarić je v imenu mesta Osijek skušal nevezati stike z armadnim generalom Veljkom Kadijevićem, da bi vojska prekinila z morijo po hrvaških vaseh in Osijeku in vsaj omogočila hrvaškim oboroženim silam, da se ubranijo pred terorističnimi napadi, ki so se začeli ponoči z bombardiranjem Borova, Vukovarja, Erduta in Dalja. Nekaj po deveti uri zjutraj je namreč vojska z vojvodinske, srbske strani vkorakala na Hrvaško in med pohodom na Erdut, Dalj in Osijek tako rekoč rušila vse pred sabo. V tem času so vojaška letala v nizkem letu preletela najbolj ogrožena območja vzhodne Slavonije in odvrгла bombe na usnjarski kombinat Borovo. Potem pa so napad ponovili ob 13. uri. Iz vseh srbskih vasi vinkovske, vukovarske in osiješke občine poročajo, da so začeli množično izseljevati srbsko prebivalstvo v Srbijo, kar je po mnenju vinkovskega župana Tihomirja Zovaka tudi znamenje zadnjih priprav na vsesplošno vojno z vzhodno Slavonijo. Popolne so v osiješko bolnišnico pripeljali tudi več mrtvih.

Med sinočnjim umikom vseh prebivalcev Hrvatske Kostajnice proti Sisku in Zagrebu, so kolono dolgo 5 kilometrov napadli teroristi, zato so begun-

cem priskočili na pomoč policisti in gardisti, ki so do tedaj varovali Kostajnico. Nekaj izmed njih se je nato vrnilo v mesto, ki so ga predvčerajšnjim pretresle tri rakete, ki jih je izstrelil vojaški mig (uničena je šola, otroški vrtec in poškodovana ambulanta), ponoči pa so še zadnji policisti in gardisti zapustili Kostajnico. Oddelki jugoslovanske vojske so v teku včerajšnjega dne korakali v popolnoma prazno Kostajnico. Ni manjkalo dramatičnih dogodkov pri izseljevanju: del prebivalstva vasi Aljmaš so naložili na rečni splav, ki je po Donavi skušal doseči Nemetin. Begunci pa so bili s strani vojske deležni še posebne pozornosti: pripadniki JA so jih namreč obsuli z rafali iz mitraljeza, naje pa so streljali tudi z minometalci. V vasi Aljmaš je ostalo kakih 70 mladeničev, ki se niso hoteli umakniti in so se odločili, da bodo vas branili pred napadi četnikov in pripadnikov jugoslovanske, sedaj že skoraj v celoti srbske vojske. Za sedaj je vsak obračun mrtvih in ranjenih nemogoč. Vse bolnišnice v vzhodni Slavoniji pa celo v Zagrebu so polne ranjencev, ki pa niso samo pripadniki garde in policije, temveč so v veliki večini civilisti, ženske, otroci, starci, ki pripovedujejo o nepopisnih dogodkih v svojih vaseh.

O dejanskem vojnem stanju priča tudi dejstvo, da častna straža pred hrvaškim predsedstvom ni več oblečena v rdeče slovesne uniforme, temveč je od danes v maskirnih kombine NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ZAGREB — »Nismo še izčrpali vseh možnosti, da se izognemo splošni vojni s Srbijo in JLA,«
je v skoraj dveurnem govoru na začetku dvodnevnega izrednega zasedanja hrvaškega sabora poudaril predsednik Hrvaške dr. Franjo Tudjman, ki tudi tokrat ni natančno definiral hrvaške politike do vojne ali miru, pač pa je za nameček ponudil tretjo prenovo hrvaške vlade, ki jo je imenoval vladno demokratične enotnosti. «
Dr. Franjo Tudjman tudi pravi, da so v teh dneh uvedli splošno mobilizacijo hrvaških sil na najbolj ogroženih območjih, hkrati pa imajo hrvaški borci nalogo, da nikjer ne nasedajo provokacijam, s katerimi bi izzvali posredovanje vojske. »Vendar pa bomo poklicali tudi k splošnemu odporu, če se bo vojska popolnoma postavila na stran velikosrbskega imperializma. Zagotavljam vam, da Hrvaška ne bo pred nikomer pokleknila,«
meni dr. Franjo Tudjman.

Zaradi nenehnih vojaških in četniških napadov na dele hrvaškega ozemlja, imetja in ljudi je dr. Franjo Tudjman pred kratkim imenoval krizni štab, ki ga vodi dosednji premier Josip Manolić. Včeraj je Tudjman pojasnil, da je vloga kriznega štaba v usklajevanju dejavnosti zlasti obrambnega in notranjega ministrstva. V novi vladi je petnajst novih imen, med njimi je tudi Živko Juzbašić kot predstavnik hrvaških Srbov, med štirimi podpredsedniki vlade pa je tudi podpredsednik reformatorjev SDP dr. Zdravko Tomac, predsednik Liberalne stranke Dražen Budiša je imenovan za ministra za informiranje, bivši rektor zagrebške univerze prof. dr. Zvonimir Separović je zunanji minister, podpredsednik HDS dr. Vladimir Veselica je član

vlade itd. O novih in starih imenih v hrvaški vladi bodo razpravljali danes, ko bodo na predlog poslanca SDP dr. Nikole Viškovića, ki so ga sprejeli z večino glasov, presojali tudi dosedanje uspehe, predvsem pa neuspehe Manoličevega kabineta, nato pa naj bi spregovorili o programu vlade, ki jo bo vodil dr. Franjo Gregurić.

Poslanec HDZ iz Siska Ivan Bobetko, ki je za gospodarsko prišel v uniformi gardista, je povedal, da tudi tako izraža svojo prepričanost in protest, da je Hrvaška v vojni ne glede na to, kaj kdo o tem v Banskih dvorih misli. »Sedanja oblast je odgovorna za vse napake in zablode, to pa zahteva korenite spremembe v hrvaški oblasti, da med drugim hrvaški predsednik ne bo poveljeval saboru, temveč bo sabor poveljeval njemu,«
je poudaril Ivan Bobetko. »Zlasti je velik problem v ministrstvih in prav zaradi njihove izdaje je včeraj padla Hrvatska Kostajnica. Zaupnik hrvaške vlade za to banijsko občino, ki je sodelavec KOS JLA, je glavni krivec za izselitev Hrvatov in drugih iz Kostajnice, saj smo tam imeli takšne obrambne sile, da bi lahko pregnale pet divizij. Zahtevam preiskavo, prav tako pa oblikovanje posebne saborske komisije, ki naj prouči odgovornost ljudi, ki so se ukvarjali z nakupovanjem orožja,«
je poudaril Ivan Bobetko, ki je tudi predsednik saborskega odbora za obrambo republike Hrvaške in deluje na banijskem terenu.

Njegov poseg je bil najbrž odločilen, tako da je novi notranji minister Ivan Vekić predlagal saboru, da bi proglasil vojno stanje v vsej Hrvaški. O tem predlogu parlament še odloča.

Premier Šamir po srečanju z ameriškim sekretarjem Bakerjem Izrael bo sodeloval na mirovni konferenci za Bližnji vzhod

JERUZALEM — Novi sporazum med Sovjetsko zvezo in ZDA o reševanju krize na Bližnjem vzhodu je že včeraj obrodil sadove. Štirindvajset ur potem, ko sta predsednika Mihail Gorbačov in George Bush napovedala namen, da bi za oktober sklicala pogajalno konferenco za mir na Bližnjem vzhodu, je namreč izraelski premier Šamir napovedal, da se je njegova država namerava udeležiti.

Tudi če je Šamir opozoril, da ostaja vprašanje o sestavi palestinske delegacije še vedno sporno, sta vsaj dve »naključji«
na dlani. Prvo je dolgo pričakovani pristop k sodelovanju na pobudi, do katere je Izrael postavljaj skrajno nepopustljive pogoje, drugo pa ponuja sicer dramatična obletnica — prešlo je točno leto dni od invazije Kuvajta, torej od izbruha krize v Perzijskem zalivu, kar je imelo za posledico, da so se zaveznitva na tistem koncu zemlje temeljito spremenila.

V »novem svetovnem redu«, ki sta ga Bush in Gorbačov nakazala s podpisom pogodbe Start, in v zalivski vojni je treba iskati korenine, iz katerih brstijo v teh urah upanja na mir. Ameriški državni sekretar Baker, ki se je včeraj v Jeruzalemu pogovarjal poldruho uro s Šamirom, je optimist, prepričan je, da je vojna v Zalivu spravila k večji zadržanosti marsikatero ekstremistične nagibe, kot dober diplomat pa ohranja tudi smisel za realnost. »Pogajanja za mir na Bližnjem vzhodu niso sanje, vendar opraviti moramo še veliko dela,«
je včeraj izjavil novinarjem, ki so ga spraševali o perspektivah mirovne konference. Veliko dela, predvsem glede sestave palestinske delegacije. Predlog Izraela je, da bi Palestinci bili vključeni v jordansko predstavništvo.

Razumljivo je, da je dolgoletnemu »tkalcu«
miroljubne rešitve krize na

Bližnjem vzhodu Bakerju kot prvi čestital predsednik Bush in to kar z letala, ki ga je iz Moskve peljalo proti Kijevu. V arabskih krogih pa so reakcije zaenkrat še previdne. PLO in Jaser Arafat nista dala uradnih izjav, palestinska agencija Wafa pa je sporočila, da je vodstvo PLO, ki naj bi se sestalo včeraj v Tunizu, prižgalo zeleno luč za današnje srečanje med Bakerjem in delegacijo Palestinecev z zasedenih ozemelj. Srečanje naj bi po napovedih bilo v Jeruzalemu.

Po informacijah opazovalcev naj bi PLO dala svoj odgovor šele potem, ko bo Baker dal dokončne odgovore na vprašanja, kot so spoštovanje mednarodnih resolucij, še posebno v zvezi z zasedenimi področji, umik Izraela in pravica palestinskega ljudstva do samoodločanja.

Izredno pozitivne note o izraelskem sodelovanju na mirovni konferenci pa je zabeležiti v raznih evropskih državah.

Bush tudi v Kijevu podprl Gorbačova

Ameriški predsednik Bush je v Kijevu, glavnem mestu Ukrajine, včeraj končal nekajdnevni obisk v Sovjetski zvezi, ki je svoj vrhunec doživel s podpisom pogodbe za zmanjšanje jedrskega orožja. Postanek v Kijevu je bil kratek, trajal je le šest ur, med njim pa je Bush še enkrat javno izrazil svojo popolno podporo Gorbačovu in njegovi politiki.

Busha je ob prihodu v Kijev sprejela množica Ukrajincev, ki je s transparenti in lepaki manifestirala željo po samostojnosti in neodvisnosti. Toda Bush je v svojem nagovoru pred ukrajinskim parlamentom poudaril, da neodvisnost še ne pomeni svobode. ZDA ne bodo pomagale tistim, je dejal Bush, ki branijo »samomorijski nacionalizem, osnovan na etničnem sovraštvu,«
Gorbačov je dosegel s politiko perestrojke in glasnosti in preustrojem gospodarstva »presenetljive«
uspehe, zato ga bodo ZDA podprle, tako kot tudi vse druge sile, ki zasledujejo svobodo, demokracijo in liberalno ekonomijo, je zaključil ameriški predsednik.

Državna podpora za naš Dnevnik

RIM — V sredo je senatna komisija za ustavna vprašanja odobrila zakon o podpori založniški dejavnosti, včeraj pa je prišlo do dokončne odobritve tudi v komisiji za kulturo poslanske zbornice. Zakon deluje med drugim tudi triletno podporo z zneskom dveh milijard lir letno za Primorski dnevnik.

V bistvu gre za dopolnitev že obstoječega zakona o založništvu, za katerega je pri vseh strankah vladal velik interes, saj gre za podporo zlasti strankarskim dnevnikom, ki jim nizek reklamni priliv ne omogoča zadostnega dobička. Zakonski osnutek je bil od letošnjega marca v razpravi v senatni komisiji za ustavna vprašanja. Razprava se je zavlekla predvsem zato, ker je bilo treba za različne potrebe dnevnikov najti ustrezno finančno kritje. Da je treba v okviru zakona zagotoviti pomoč tudi za Primorski dnevnik, je med senatorji komisije vladalo načelno soglasje, za končni uspeh pa je bilo vsekakor odločilno zavzemanje slovenskega senatorja Stojana Spetića.

Konkretni italijanski ukrepi za hitro reševanje slovenskih finančnih težav

Craxi in Kučan za takojšnjo rešitev srbsko-hrvaškega spopada

Evropska trojka spet na obisku na burnem Balkanu

LJUBLJANA — Evropska »trojka« ponovno prihaja v Jugoslavijo s konkretno nalogo doseči prekinitev ognja na Hrvaškem, doseči premirje, ki bi ga nadzorovale skupine tudi vojaških opazovalcev Evropske skupnosti. To je ambiciozen projekt, zlasti če upoštevamo, da je v zveznem predsedstvu proti nje- ga Srbija z vsemi svojimi sateliti in torej z močjo štirih negativnih glasov. Srbski načrt je prozoren: nadaljevati agresijo, na bojnem polju začrtati novo mejo velike Srbije, jo vojaško zasedati s pomočjo armade in šele potem pričeti razgovore o že novi stvarnosti.

Evropska skupnost je mnenja, da bo lahko z gospodarskim pritiskom prisilila Miloševića, da bo pristal na premirje, za kar pa je po drugi strani nujno, da Hrvaška pristane na poseben režim za srbsko manjšino, ki živi na Hrvaškem.

Razgovori se bodo pričeli v danes v Beogradu in se istega dne nadaljevali v Zagrebu. Sobota bo vsa slovenska, evropska trojka, bo ob 10. uri prispela na Bled, kjer se bodo pričeli razgovori s slovenskim vodstvom in je ob 13. uri predvidena tiskovna konferenca. Popoldne naj bi bil uradno bolj rustičen, dejansko pa bo to prilika za poglobljeno izmenjavo mnenj, za boljše medsebojno spoznavanje, je pa tudi dokaz kako veliko pozornost posveča trojka slovenskim mnenjem in slovenskim predlogom.

Po drugi plati pa imamo opravka z izrazito militantnim srbskim imperializmom, ki ima svojstvene značilnosti. To je nujnost za tamkajšnje vodstvo, ki je že postalo ujetnik lastne nacionalistične propagande. Veliko vprašanje je, če so vse četniške tolpe, divizije, odredi itd. v resnici še pod nadzorstvom Miloševića, ali če so mu že ušle iz neposredne kontrole.

Zaskrbljujoče so tudi mednarodne povezave. V Baru je trenutno sedem ladij polnih orožja. Po neuradnih vesteh, toda vesteh iz dobro obveščenih virov, naj bi šlo za ogromen tovor sovjetskega orožja v vrednosti 300 milijonov dolarjev, ki naj bi služilo za potrebe oborožitve rezervnega sestava srbske teritorialne obrambe, torej za 200.000 mož. Pripeljali so ga v barsko пристanišče, ki je v Črni Gori, katerega upravljajo preverjeni srbski kadri. Prišlo je do težav in govorice, toda za sedaj še ni ničesar uradno znano, kljub temu, da gre za ogromno količino, da bi morali biti papirji v redu in ne bi smelo biti slepomišenj. To orožje bi se torej priključilo onemu, s katerim Srbija že razpolaga. Ima najboljše oboroženo policijo, ki se je »izurila« med divjanji po Kosovu, razpolaga z obsežno teritorialno obrambo, ki je JLA ni razorožila, končno so tudi še na desetine organiziranih in oboroženih četniških divizij in predvsem seveda JLA, ki je po odhodu Slovencev, Hrvatov delno tudi Makedon- cev in Muslimanov vedno bolj srbska vojska.

O tem, kaj so se pogovarjali italijanski neofašisti s srbskimi parlamentarci včeraj v Beogradu pa ni dvomov. Gre za že znano srbsko stališče o mejah, ki naj bi jih začrtal londonski sporazum iz 1915. leta. Po njem naj bi prišlo do Velike Srbije, do meje, ki jo sedaj začrtavajo z ognjem in krvjo, polovica Dalmacije bi bila srbska, ostala polovica italijanska vključno seveda s Koprom, Reko in celotnim Reškim zalivom, Istro in Slovenskim Primorjem. Uradno sporočilo je nekoliko bolj oprežno, vendar pa Tanjug na veliko slavi poslanca italijanskega socialnega gibanja, ki so četrta stranka v Italiji, prisotni so bili tudi poslanci evropskega parlamenta iste stranke. Govorili pa naj bi predvsem o mejnih vprašanjih. Prišli so do polnega soglasja. Zanimiva je politična sinhronost dveh politik, od katerih je ena nedvomno tudi uradno neofašistična, druga pa ima vse bolj podobne značilnosti.

(B.S.)

LJUBLJANA — Dobro uro trajajoč razgovor med slovenskim predsednikom Milanom Kučanom in tajnikom PSI Bettinom Craxijem je izzvenel v skupen napor, kako razrešiti jugoslovansko krizo, ustaviti spopade in pričeti konstruktivne razgovore. Oba sogovornika sta se strinjala, da je glavna in odgovorna posrednica Evropska skupnost. Slovenija izhaja iz svojih stališč osamosvojitve in priznanja suverenosti, toda ne na škodo drugih, predvsem pa je zainteresirana za mir, sodelovanje in ohranitev gospodarskih povezav, ki so v korist vseh.

Toda gre še za dejstvo, da srbski blok, ki ima v predsedstvu kar štiri mesta, ni za razgovor, predvsem pa se upira internacionalizaciji problema. Bistvo problema pa je avtonomiji, politični kulturni in jezikovni, vseh prizadetih manjšinskih skupnosti, tako srbske na Hrvaškem, kot tudi Albancev, Madžarov in Muslimanov, ki žive v Srbiji. To je oni evropski standard, ki ga je treba doseči.

Srbija je proti prekinitvi ognja, za kar se zavzema Hrvaška, Srbija se upira evropskim opazovalcem, JLA pa je vedno bolj srbska armada. Prav zato sta potrebna mednarodna pomoč in določen pritisk, da se po eni plati zagotovi človekove pravice in avtonomijo Srbov na Hrvaškem, po drugi pa, da Milošević privoli v prekinitev ognja in v razgovor.

Za te probleme, probleme miru, sodelovanja in vloge Evropske skupnosti, konkretne naloge »trojke«, ki bo v teh dneh obiskala Beograd, Zagreb in Slovenijo, je bila izkoriščena velika večina za razgovor predvidenega časa.

Zato je bilo o konkretnih slovenskih težavah manj razprave. Vendar je bila sprejeta načelna obveza za rezešitev grozeče krize, ki ogroža Slovenijo tudi zaradi blokade italijanskega bančnega sistema, še vedno podrejenega beograjskemu.

O tem je bila že v načelnem razgovoru s Craxijem izrečena jasna obveza, ki se je kasneje v razgovoru z De Michelisom konkretizirala, tako da se bodo že danes zbrali v Rimu slovenski in italijanski vladni strokovnjaki in uredili konkretne probleme glede pretrganih gospodarskih vezi. Treba je ukrepati takoj, saj so avgusta v Italiji počitnice in bi se težave slovenskega gospodarstva in povezav z Italijo zavlekle vse do septembra, ko bi bilo lahko že prepozno.

O tretjem, morda največjem problemu evropske leve, prevelikemu vplivu skrajne desnice v vseh vzhodnih državah, ki so stopile na pot večstrankarskega sistema, ni bilo več časa poglobljeno govoriti. Toda o tem se bo še razpravljalo, saj je bil celoten razgovor izredno zanimiv, tehten in je predsem potekal v izredno prijateljskem ozračju. V tej zvezi je odigral posebno vlogo poslanec iz dežele Furlanije-Juljske krajine Gabriele Renzulli, ki bo imel še v prihodnje važno posredniško vlogo kot član osrednjega vodstva PSI.

Z drugega zornega kota pa so o istih stvareh razpravljali v ponedeljek in v torek s široko paleto italijanskih politikov predstavniki liberalno-demokratske stranke, formalni gostje predsednika liberalne stranke Altissima, o čemur pišemo na drugem mestu.

Kot vidimo gre za paralelna prizadevanja, da se Slovenija uveljavi kot dejavnik miru, pomirjena, suverena republika, ki bo imela z vsemi sosedi dobre odnose, in kot suverena republika, ki prav zato zasluži takojšnjo pomoč svojih sosed, brez postavljanja pogojev in karšnih koli omejitev. Tak razgovor se bo pričel danes in upajmo, da bo konkreten in učinkovit. Danes in jutri pa bo s pomočjo »trojke« stekel tudi širši razgovor o premirju, ki je lahko učinkovit samo ob upoštevanju bistvenih smeri reševanja, ki sta v jih v Rimu začrtala oba državnik.

BOGO SAMSA

Slovenski liberalci na obisku v Italiji

LJUBLJANA — Predsednik slovenske Liberalno-demokratske stranke Jože Školč poslanec in član vodstva stranke Franco Jurij sta bila v Rimu formalna gosta liberalne stranke in njenega tajnika Altissima. Med svojim obiskom sta se razgovarjala tudi s predsednikom zunanje-politične komisije zbornice Piccolijem, s članom komisije predstavnikom PDS Quercinijem in predstavnikom federalistov Ciccimesserejem. Slovenska predstavnik sta imela daljši pogovor na sedežu stranke s članom direktorije PSI posl. Gabrielejem Renzullijem.

V vseh teh razgovorih je bil v ospredju položaj Slovenije in njeni osamosvojitveni napor, toda tudi iz vidika naporov, da se na demokratičen način reši celotna jugoslovanska politična kriza. V času najhujših bojev je slovenska liberalno-demokratska stranka vzdrževala stike s sorodnimi demokratičnimi strankami v ostalih jugoslovanskih republikah in tudi v Srbiji.

Slovenska predstavnik sta poudarila izredno nevaren položaj Slovenije, ki se je znašla v dvojni izolaciji: s strani zvezne vlade in nekaterih republik, saj se jo meče iz mednarodnih vezi in iz monetarnega sistema. Zapad pa je še ni priznal in vodi do Slovenije izolacijsko politiko. Prekinjajo se finančni tokovi in gospodarsko sodelovanje, kar lahko v nekaj mesecih privede do stečaja samostojne republike. To pa bi bil negativni vzgled za ostale jugoslovanske predele, saj bi Zapad kaznoval demokratično republiko, ki je trenutno edini stabilni del na področju Jugoslavije in bi se na ta način okrepili vojaško intervencijske politike.

S socialisti so se dogovorili za dvostransko sodelovanje in za bližnjo izmenjavo delegacij tudi na deželni ravni.

Ob pripravah na vrh vladne večine senat in zbornica zapirata za dopust

RIM — Politična pozornost je bila tudi včeraj osredotočena na priprave na vrh vladne večine, ki bo v ponedeljek, sicer pa je bilo ozračje v rimskih palačah zelo sproščeno, pravzaprav že počitniško.

Socialisti in demokristjani se zares temeljito pripravljajo na ponedeljkovo soočanje, dejansko sta ti dve stranki glavna protagonista vrha, zasedalo pa je tudi vodstvo PSDI. Seje političnega vodstva KD se je udeležil tudi predsednik vlade Andreotti, ki sicer ne vidi nobenega večjega problema. Z Andreottijem sta se zjutraj pogovarjala tajnik PSDI Cariglia in demokristanski voditelj Forlani, Andreotti pa je novinarjem potrdil, da se je »pred dnevi srečal tudi s Craxijem«. Lider stranke sredine Gava je prepričan, da je vprašanje volilne reforme dvignilo preveč prahu in da ni omembe vrednih čeri na preži. Izjemoma je bil včeraj optimistično razpoložen tudi tajnik KD Forlani, ki je prepričan, da se bodo v ponedeljek obzorja zjasnila in da bodo stranke koalicije gotovo našle skupen jezik tako za volilno reformo kot za »preživetje« do konca mandata.

Edini dogodek, ki je deloma popestril še izrazito počitniško politično sceno, je ponovna zahteva komunističnih prenoviteljev po odstopu predsednika republike Cossiga. Cossiga je odgovoril po mikrofonih druge radijske mreže, dejal je, da je na take in podobne zahteve že vajen, zato se zanje ne zmeni več. Odstopil pa ne bo, »saj tega ni storil niti takrat, ko so bile obtožbe hujše in podležje, a hkrati nore«. Zadržanje prenoviteljev, je še dejal predsednik, me moti kot državljana in kot pravnika.

Parlament odhaja na dopust in ob tej priložnosti so politični kronisti izročili predsednici poslanske zbornice Iotti (na sliki) tradicionalno pahljajo. Poklona je bil deležen tudi predsednik senata Spadolini (Telefoto AP)

● Tanki jugoslovanske armade pustošijo po vzhodni Slavoniji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zoni in črnih kapah. Napetost se širi tudi v dalmatinskem zaledju. V neposredni bližini Šibenika je včeraj umrl policaj, sedem ljudi pa je bilo ranjenih. V šibeniški bolnici je umrl policaj, ki so ga ranili še pred desetimi dnevi v kraju Lišane Ostrovičke pri Benkovcu. Število ranjenih tako na hrvaški kot na srbski strani raste iz dneva v dan, raste pa seveda tudi napetost v Dalmaciji. Vas Ičevo, trdijo begunci, je bila povsem uničeno z granatami iz minometalcev. Granate so vojaškega izvora, streljajo pa jih srbski teroristi. Prebivalci te vasi govorijo tudi o izdaji, češ da je po eni strani bila slabo organizirana obramba, po drugi strani pa gre tu tudi za sabotažo, saj so mnogi srbski policaji, ki so stopili v vrste hrvaške policije, sedaj pokazali svoj pravi obraz. Celotna policijska postaja v krajih Vrginmost in Vojnić je prešla na stran tako imenovane SAO Krajine.

Oddelki zloglasne Martičeve policije so v sredo napadle vas Piramatovci z desetino granat velikega kalibra, tako da je prebivalstvo začelo bežati proti Vodicam. Hrvaška stran obtožuje jugoslovansko vojsko, še zlasti pa generala Špira Nikovića, nekdanjega poveljnika kranjske garnizije, Črno gorca po rodu, da ščiti teroriste v uporiškem centru v Bratiškovcih. Vojska te obtožbe zavrača, vendar dogodki v dalmatinski Zagori jasno kažejo, da so teroristi oboroženi z orožjem, ki prihaja iz vojaških skladišč.

V Kninu je medtem samozvana vlada SAO Krajine oklicala izredni stanje, češ da grozi neposredna nevarnost vojne. Iz Dalja je pozno zvečer prišla vest, da je vojska s tanki napadla tamkajšnje policijsko postajo, ki je bila povsem uničena. Usoda 19 hrvaških policajev je neznan, vendar, pravijo v krogih hrvaškega notranjega ministva, je zelo verjetno, da je vsaj 15 policajev umrlo.

Bologna: enajst let po pokolu še ni resnice

BOLOGNA — Pred enajstimi leti na današnji dan je italijansko javnost pretresla vest o atentatu na bolonjski železniški postaji. Preiskava, ki bi privedla do krivcev se od takrat dejansko še ni zaključila, storilci in tisti, ki so atentat naročili, pa so še brez imena. Pred enajstimi leti je Italija postala bogatejša za novo, nerešljivo sodnopolitično uganko.

Predsednik Cossiga je Občini Bologna poslal solidarnostno brzojavko, v kateri med drugim izražal zaupanje v institucije in ljude, ki jih predstavljajo, ki že enajst let iščejo pravo resnico. »Zaupati moramo v naše institucije, v demokracijo in v sposobnost, v nevarnostnih sil, predvsem pa v nepristranskost in pošteno italijanskega sodstva,« piše Cossiga.

Odbor za solidarnost s svojci žrtev terorizma bo danes priredil komemoracijo bolonjskih žrtev, na kateri se bodo poklonili spominu vseh žrtev terorizma.

Ob konferenci Dežele-Država v Rimu Biasutti o zdravstvu in tujih priseljencih

Za zbirna središča v FJK 681 milijonov lir

RIM — Med deželnimi upravami in Državo je še zmeraj globoko nesoglasje glede ocen, koliko denarja je potrebna za kritje zdravstvenih potreb v tem letu. To je poudaril včeraj predsednik Dežele FJK Adriano Biasutti na zadnjem sestanku v sklopu konference Dežele-Država pred poletnim preporom, ki so se ga udeležili ministri Martinazzoli, Romita in Gorla ter podtajnika na zakladnem ministrstvu Rubbi in notranjem ministrstvu Ruffino. Govor je bil sicer tudi o izkoriščanju finančnih tokov iz Evropske skupnosti, o položaju albanskih pribežnikov, o državnih prispevkih deželam za urejanje zbirnih središč za priseljence in o porazdeljevanju denarnih sredstev za razvoj kmetijstva.

»Upravitelji dežel so venomer trdili, da zdravstvena reforma, kakršno je sprožil minister De Lorenzo, ni prava reforma,« je izjavil Biasutti in nanizal številke: zakladno ministrstvo zatrjuje, da zadostuje letos vsedržavnemu zdravstvenemu sistemu 4.500 do 5.000 milijard lir, predstavniki dežel pa zagotavljajo, da znaša ustrešni primanjkljaj kar 10.800 milijard lir. Minister Martinazzoli je soglašal z Biasuttijem, da je treba brž po koncu letnega dopusta nadaljevati pogajanja o porazdelitvi sredstev v vsedržavni zdravstveni sklad oziroma iz tega v deželne blagajne; tako so se domenili, da bo nov takšen sestanek med deželnimi upravitelji in vladnimi predstavniki 3. septembra, sicer v obliki zasedanja ustrežne mešane delovne skupine.

Na sestanku so tudi odobrili porazdelitev 30 milijard lir med dežele za ureditev zbirnih središč za priseljence, begunce in njihove družinske člane v smislu »zakona Martelli«. Deželi FJK pripade 681 milijonov lir; 31. decembra lani je v njej redno bivalo 14.350 priseljencev in beguncev (Trst 6.506, Gorica 1.614, Videm 2.899, Pordenon 3.331).

Za zaščito specifičnih odlik Istre

KOPER — Vodstvu Istrskega demokratičnega zbora in Pokrajinskega odbora Stranke demokratične prenovne Slovenske Istre sta izdali enotno izjavo, v kateri ugotavljata skupna stališča glede specifičnosti Istre, ki se izražajo v kulturni, zgodovinski, geografski in gospodarski celovitosti. Na skupnem srečanju sta izoblikovali naslednje zaključke:

oblikuje naj se regionalno telo, ki bo oblikovalo skupne interese Istre;

preko svojih republiških vlad zahtevamo, da se meje med Slovensko in Hrvaško Istro čimprej vrnejo v izhodiščno stanje - administrativno mejo;

skupno zahtevamo, da slovenska vlada takoj odstrani vse prepreke na meji Dragonje, katere že ekonomsko negativno vplivajo na eno in drugo stran; enako zahtevamo, da se od danes realno informira slovensko javnost o stanju v Hrvaški Istri, da morebitne dezinformacije ne bi povzročile še večjo gospodarsko in politično škodo z nepredvidljivimi posledicami.

Njegovo ustanovitev predvideva državni zakon za razvoj obmejnih območij

Mednarodni večjezični center bi lahko imel sedež v Špetru

ŠPETER SLOVENOV — Špetrski občinski svet se zavzema, da bi v tem kraju nastal Mednarodni večjezični center, ki ga predvideva zakon za obmejna območja.

Svojo kandidaturo je špetrska Občina potrdila z dokumentom, ki so ga podprli vsi svetovalci in v katerem ugotavljajo primernost kraja za uresničitev tako pomembnega kulturnega načrta.

S tem v zvezi špetrski župan Firmino Marinig ugotavlja, da bi izbira tega kraja pomenila signal, da se s strani deželne vlade hoče ovrednotiti Nediške doline, tako s kulturnega kot z gospodarskega in družbenega vidika.

Izbira Špetra Slovenov pa ne sme biti le izraz politične pomoči tem krajem. Občina v Nediških dolinah ima namreč vse pogoje, da sprejme Mednarodni večjezični center. Tamkajšnja skupnost je že v svoji naravi večjezična in stremi k prijateljskemu sodelovanju z Vzhodom, predvsem s Slovenijo. To je špetrska občinska stvarnost pokazala že velikokrat in nenazadnje po potresu, ko so prav v tej občini nastali prvi industrijski in obrtniški objekti, sad mešanih investicij.

Izbira kraja za Mednarodni večjezični center pa je na Videmskem sprožila pravo tekmovalnost med različnimi kandidati-občinami. Trbiž, Tolmeč, Codroipo, Špetar Slovenov, Čedad, čenta in Colloredo di Monte Albano se namreč že nekaj mesecev potegujejo, da bi

si zagotovili lokacijo centra, ki je na podlagi zakona za obmejna območja nastal v sklopu videmske univerze. In prav senatni zbor te univerze naj bi septembra sklenil, kje bo nastalo večjezično središče.

Na podlagi nekaterih elementov naj bi Tolmeč, Špetar in Codroipo imeli največ možnosti, da si zagotovijo sedež te prestižne institucije, za katero bo država prispevala 3 milijarde lir letno.

Občinski svet v Tolmeču igra karto prestolnice Karnije in Gornje Furlanije, Codroipo se ponaša s prestižnim sedežem v Villi Manin, Špetar pa pristavlja svojo večjezično naravo kraja. Kdo bo končni zmagovalec v tem nenavadnem tekmovanju? To je težko napovedati, čeprav velja poudariti, da bo pri izbiri kraja odigral svojo vlogo tudi določen strankarsko-politični pritisk.

Septembra bo padla kocka nad izbiro kraja. Pri videmski univerzi zagotavljajo, da bodo upoštevali predvsem kriterij sposobnosti upravljanja centra. Zanj je namreč treba imeti na razpolago primerne infrastrukture, osebje in tudi ustrezno finančno razpoložljivost. Če nobena od zgoraj omenjenih občin ne bo izpolnjevala teh pogojev, se zna zgoditi, da bo center svoj sedež našel kar na videmski univerzi.

RUDI PAVŠIČ

Deželno tajništvo DSL o položaju onkraj meje

TRST — Deželno tajništvo Demokratične stranke levice je na zadnji skupščini po poročilu sekretarja Elvia Ruffina preverilo delo, ki je bilo opravljeno od kongresa sem, in začrtalo smernice nadaljnjega dela, ki jih bo predložilo deželni vodstvu stranke jeseni. Pozitivno so ocenili pobude DSL v zvezi z institucionalno in volilno reformo, ki bo glavni predmet soočanja z drugimi političnimi silami in sestavinami civilne družbe, kakor tudi avgustovske ljudske peticije.

Veliko pozornost so posvetili dogajanju v Jugoslaviji, glede česar so izrazili globoko zaskrbljenost; 5. in 6. septembra bo v Ljubljani srečanje med vsemi silami levice v okviru Alpe-Jadrana, ki se ga bo udeležila tudi delegacija DSL iz naše dežele.

Deželno tajništvo je med drugim še sklenilo, da priredi septembra študijski dan za okrepitev strankine dejavnosti na naravovarstvenem področju.

Prihodnjo vsedržavno skupščino PSI naj bi organizirali v FJK (Gradežu?)

TRST — Deželni svetovalec PSI Lucio Cinti in član strankine vsedržavne skupščine Franco Pascoli sta pisno zaprosila Craxija, naj bi prihodnjo vsedržavno skupščino, na kateri bo govor o pomembnih mednarodnih vprašanjih, priredili v Furlaniji-Juljski krajini, po možnosti v Gradežu. Prošnjo sta utemeljila z specifikom te dežele, ki meji z Vzhodom oziroma Jugoslavijo in kjer je prisotnost socialistov že zgodovinsko močna (okoli 20%). Gradež bi bil, pravita, idealen sedež skupščine (ima namreč kongresni center), na kateri bo stranka določila, kakšno vlogo naj odigra PSI do leta 2000 na križišču tolikih jezikov, kultur, civilizacij.

V sodelovanju s slovenskimi denarnimi zavodi v Italiji in tremi deželnimi bankami se nadaljuje akcija POMOČ SLOVENIJI '91. Sredstva bodo po sklepu solidar-nostnega odbora namenjena ublažitvi posledic vojne v Sloveniji.

Tekoči računi pri slovenskih denarnih zavodih:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesljan) — 65283-1

KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 42568/5

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1

BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidar-nostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

„Grajski večeri“ so se že končali

ŠTANJEL — Prečudovito grajsko dvorišče štanjelskega gradu je letos poleti poleg občutkov strahu in tesnobe ob vojnih razmerah doživljalo tudi poletni kulturni utrip, ki so mu ga dajale gledališke in glasbene predstave, poimeno-vane Grajski večeri. Ti so bili že šesto leto zapored in drugič v organizaciji sežanske Zveze kulturnih organizacij in turističnega društva Štanjel. Zaradi znanih razmer so bili prireditelji prisiljeni časovno in vsebinsko nekoliko spremeniti kulturna dogajanja. Pet gledaliških in glasbenih prireditev se je zvrstilo v tem krasnem okolju Štanjela, enega najstarejših in s svojo dominantno lego na vrhu griča tudi enega najlepših kraških naselij. Grajske prireditve so se zaključile 28. julija. Številno občinstvo je z zanimanjem prisluhnilo humoristu Francu Koširju, admiralu za vice, ob njegovih 40-letnici delovanja. Predstavili so se tudi člani Moped show kvarteta; predstava je imela naslov "Neodvisni teater brez tretjega". Košir je predstavil nove vice, prvič pa smo prisluhnili tudi njegovim družinskim članom: ženi Tajtani, hčerki Mojci in sinu Klemenu. V svoji populnosti se je predstavil Moped show s Tonijem Fornezijem Tofo, Martinom Žvelcom in Dušanom Uršičem. Obudili so tudi spomin na preteklo vojno in tiskovno konferenco prestavili kar v Štanjel. S svojo aktualnostjo so poželi obilen aplavz. Čeprav je predstavo nekoliko zmotilo rosenje, so obiskovalci vztrajali in lahko rečemo, da je prireditev uspešna. Ob zaključku grajskih večerov so v grajskem bifeju zaprli tudi razstavo Radka Okečiča iz Sežane, ki se je v tem času predstavil z deli na kraško temo.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Carpenedov poseg v Bruslju za pomoč goratim območjem

TRST — Podpredsednik deželnega sveta FJK Diego Carpenedo se je sel v Bruslju s komisarjem EGS za odnose z deželami Brucejem Millanom. Carpenedo, ki je tudi podpredsednik Evropskega združenja za gorata območja, je predložil komisarju nujno, da Evropska skupnost sprejme specifične ukrepe v pomoč zaostalim goratim predelom, kajti tovrstni posegi se izvajajo zdaj v sklopu širše politike Skupnosti do podeželja. Carpenedo meni, da to ni dovolj, da je nujna specifična politika v prid goratih območij. Bruce Millan, ki je odgovoren za pod-porne programe v okviru strukturnih skladov EGS, je svetoval sogovorniku, naj obdrži Dežela FJK tesne stike s pristojno bruselskim komisijom, kakor tudi z evropskim parlamentom, toda

do konkretnega problema, ki mu ga je nakazal Carpenedo, ni pokazal posebnega posluha. Dejal, da ima EGS že tri programe — v prid slabo razvitih dežel, nazadujočih industrijskih območij in kmetijskih predelov, zaradi tega da ni potreben še nov, specifičen program za gorata območja; pač pa bi lahko ukrepe za njihov razvoj izpeljevali v sklopu programa za kmetijska območja, imenovanega "5B", oziroma programa za industrijsko nazadujoče predele in pri tem naj bi prišla v poštev nekatera točno določena območja Furlanije-Juljske krajine oziroma njene posamezne občine. Seveda pa bi morala osrednja oblast EGS to uradno odobriti najpozneje do 1. januarja 1993. Skratka, Carpenedov obisk v Bruslju ni bil kdovekako uspešen.

Na Mittelfestu nastopila tudi skupina znamenitih kurentov

Čedajski festival so popestrile značilne kurentovske postave iz Slovenije

Slovenski upokojeenci zavračajo tak zakon

KOPER — Demokratična stranka upokojeencev Slovenije si prizadeva najaktivneje sodelovati v javni razpravi glede osnutka zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je bil v razpravi tudi v slovenski skupščini. Zlasti zanimiva je bila razprava, ki jo je priredil odbor območne organizacije demokratične stranke upokojeencev Koper. Slovenska obala ima namreč tudi pri tem vprašanju vrsto specifik, ki jih udeleženci seveda razlagajo in nanje opozarjajo v okviru splošne razprave o osnutku zakona. Tudi v Kopru so menili, da je nov zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju potreben, da pa ima zdajšnji osnutek pomanjkljivosti in nejasnosti. To je treba brž dosledno razčistiti, tako da bi predlog zakona, ki ga nameravajo pripraviti v zgodnji jeseni, kar najbolj ustrežal realnim zahtevam upokojeencev.

V Kopru se je spet pokazalo, da je stranka upokojeencev Slovenije še kako potrebna, saj jih danes v republiški skupščini ne zastopa neposredno nihče, a tudi trud pri nekaterih strankah ni dovolj dosleden.

Menili so prav tako, da bi se morali v pripravo zakona vključiti tudi sindikati, ki bi pri končnem besedilu lahko odigrali ključno vlogo. Glede nekaterih strank, ki so v skupščini, so opozorili, da se pojavljajo z deklarativnimi predlogi, kot je npr. tisti o tako imenovani nacionalni pokojnini, ki zanesljivo ne bodo sprejeti. Tak predlogi zasledujejo čisto strankarske interese. Dalje so opozorili na dvomljive pokojninske podatke, ki jih objavlja ministrstvo za delo, utemeljujejo, da zlasti ta institucija očitno vnaprej izvaja politiko tudi proti upokojujencem. Navzoči so razglasili, da bi moral novi zakon upoštevati napredne vidike in določila, ki veljajo širom po zahodni Evropi, se pravi, da bi se moral pošteno "evro-peizirati". Zdajšnji osnutek tega cilja ne odseva; socialne segmente domala namerno zanemarlja.

Upokojeenci so bili zainteresirani zlasti nad tem, da bi jim pokojnine usklajevali sproti, kot je drugje v Evropi; pripombe imajo na račun protislovnosti, ki

so v osnutku. Tako npr. osnutek po eni strani govori o možnosti odkupa, z druge pa jo temeljito omejuje. Tudi v Kopru so spregovorili v korist skladov, ki naj bi jih formirali, grajali pa so težnjo osnutka, da bi bila država prisotna domala na vsakem koraku. Osnutek se z ene strani ogreva tako rekoč za liberalizacijo, z druge pa jo zavrača. Govor je bil ravno tako o odpravnini, ki v Sloveniji žal ne obstaja.

O nenehni neutemeljeni prisotnosti države je bil govor tudi v delu razprave, kako naj bi v prihodnje poslovali zavodi oz. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Država oziroma skupščina naj bi npr. določala višino prispevkov in druge postavke, zavod pa naj bi bil samo izvrševalec. Po tem osnutku žal zavodu ni dano, da bi se lahko sproščeno pokazal s kako svojo, upokojujencem koristno pobudo. Naposled pa so navzoči menili, da bi morale borčevske postavke ostati tudi v novi zakonodaji, v njej pa naj bi našlo ključno mesto tudi soupravljanje.

Z. Š.

Nabavila ga je pokrajinska uprava Kombi za ugotavljanje onesnaženosti zraka

Včeraj je tržaška pokrajinska uprava na tiskovni konferenci javnosti predstavila nov načrt za sistematično raziskovanje stopnje atmosferske onesnaženosti našega mesta in širše pokrajine. Kot je obrazložil sam predsednik Dario Crozzoli, je Tržaška pokrajina za ta namen kupila poseben kombi, na katerem so nameščeni vsi laboratorijski stroji za tovrstna raziskovanja. Poleg tega bodo po vsej pokrajini namestiti posebne kontrolne postaje, ki bodo štiriindvajset ur na štiriindvajset povezane s posebnim računalnikom, ki bo v trenutku obdelal dobljene podatke. Na tak način bodo odgovorni v vsakem trenutku imeli popoln pregled nad stopnjo onesnaženosti v naši pokrajini. V primeru, da bi ta stopnja presegla varnostno mejo, bodo lahko javni upravitelji primerno in ob pravem času ukrepali, da bi preprečili hujše posledice za zdravje prebivalstva.

Predsednik pokrajine Crozzoli je v svojem posegu obrazložil, da sodi nakup mobilnega laboratorija v sklop ukrepov, ki jih predvideva deželni zakon za omejevanje akustičnega in atmosferskega onesnaževanja. Opremljeni kombi bo pokrajinsko upravo stal približno petsto milijonov lir, ki jih bo krila z deželnim prispevkom. Aparature in celotni servis bodo upravljali tehniki kemijsko-ambientalne službe Krajevene zdravstvene enote. Premični laboratorij je opremljen z napravami za merjenje dušikovega oksida, žveplove kisline, ogljikovodikovih plinov in stopnje akustičnega onesnaževanja.

Pokrajinski odbornik za okolje in teritorij Giovanni Cervesi je v svojem posegu poudaril, da so za namestitve raziskovalnih postaj sodelovali z raznimi občinskimi

upravami naše pokrajine. Slednje so namreč pokrajinski upravi predlagale točke, kjer naj namestitjo postaje. Poleg tega je Pokrajina v sodelovanju z ministrstvom za okolje začela sestavljati poseben kataster raznih virov onesnaževanja in za okolje posebno nevarnih objektov, ki se nahajajo v naši pokrajini. Za biološko raziskovanje onesnaževanja pa pokrajinska uprava sodeluje s tržaško univerzo. Slednja je namreč postavila po vsej pokrajini raziskovalni sistem za preučevanje stopnje onesnaženosti s kovinskimi oksidi. Pri tem se znanstveniki poslužujejo metode raziskovanja rastlinskih lišajev.

Celotni sistem raziskovanja stopnje onesnaženosti bodo preverili in v praksi poskusili ta mesec. Vodja oddelka za ekologijo pri tržaški pokrajini inž. William Starc predvideva, da bodo strokovne službe že septembra lahko razpolagale s prvimi rezultati raziskovanja. S temi rezultati bo pokrajinska uprava redno seznanjala javnost. Odbornik Cervesi pa je še pojasnil, da bodo pri upravljanju celotnega raziskovalnega sistema in pri preučevanju dobljenih rezultatov sodelovali tudi predstavniki naravovarstvenih združenj in organizacij. (w)

● **Devinsko-nabrežinska** krvodajalska sekcija bo priredila jutri in v nedeljo na igrišču Sokola v Nabrežini »Tradicionalni praznik krvodajalcev«, ki bo letos že četrty zapored. Odvijal se bo kot običajne vaške šagre, posebna pozornost pa bo namenjena razširjenju krvodajalstva in solidarnosti z bolnimi. Oba večera bo nastopala mlada glasbena skupina Slim Band iz Sessljana. Kulturni program predvideva jutri ob 20.30 nastop kotalkarske skupine Fincantieri iz Tržiča, v nedeljo pa bo igral tržaški kantavtor Lorenzo Pilat.

Sergij Lipovec, tajnik SLORI, o deželnem zakonskem ukrepu za manjšino »Vsebinska zakona je gotovo pozitivna potrebam SLORI-ja pa ni zadoščeno

Kot smo v prejšnjih dneh že obširno poročali, je deželni svet odobril zakonski osnutek -na osnovi izvršilnih določil zakona za obmejna območja- ki dodeljuje prispevke in določa kriterije, po katerih bodo slovenske kulturne in raziskovalne ustanove za svoje delovanje v treh letih prejele 24 milijard lir. V letošnjem letu bodo iz tega državnega sklada, ki sicer predvideva tudi druge postavke za vsesplošni razvoj na tem obmejnem območju, slovenska narodnostna skupnost prejela osem milijard lir za njeno razvejano delovanje na tem področju.

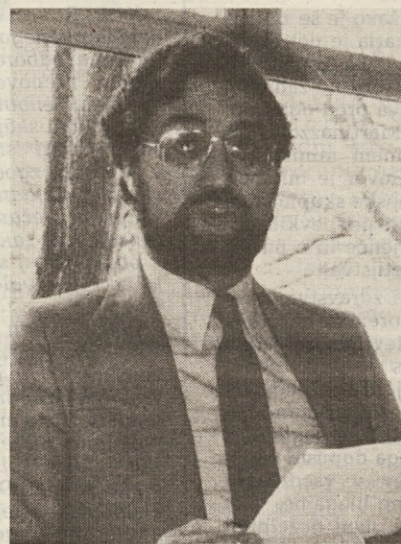
Dela tega prispevka bo deležen tudi slovenski raziskovalni institut -SLORI- za delo, ki ga že leta opravlja na tem področju. Strojno delo, ki ga vsi cenijo, ker se poleg narodnostnih vprašanj loteva tudi problemov širšega družbenega značaja.

Obrnili smo se na tajnika SLORI Sergija Lipovca in mu zastavili nekaj vprašanj v zvezi s tem ukrepom deželne uprave.

Prevsam nas zanima, kako kot tajnik instituta ocenjujete ta ukrep deželne uprave?

»Za naš institut je prenizek in nesorazmeren odobreni znesek vsekakor ena od negativnih točk v okviru splošno pozitivnega ukrepa. Tu je potrebno še posebej poudariti pozitivno točko priznanja šole v Benečiji. Žal bo SLORI, na osnovi teh dejstev, primoran v veliki meri skriti lastno dejavnost. Napor slovenskih deželnih svetovalcev, ki so se dobro zavedli tega protislovja, je sicer delno omilil tako perspektivo, za kar jim gre vse priznanje.

Pripomba, ki je bila dana s strani deželne vlade, da se morajo znanstveni instituti obnoviti ko-

Tajnik SLORI Sergij Lipovec

mercialno in tako pridobivati dodatna sredstva zahteva pojasnitev.

Katero, po Vaši oceni?

»Druge sorodne institute v deželi podpira sama deželna uprava iz lastnih skladov -ne pa iz državnih kot je ta- in seveda z višjimi zneski. Sedaj bomo videli, če bo deželna uprava v lastnem letnem proračunu to upoštevala, ali pa ne.

Kaj mislite, ko govorite o komercialni dejavnosti teh institutov?

»Sama takozvana komercialna dejavnost -se pravi delo na osnovi naročil tretjih- je pa zelo politično opredeljena. Taka naročila lahko dajejo javne uprave, javne institucije, ali politične stranke. V naši deželi ima pri tem odločilno besedo stranka relativne večine. Tak sistem seveda želi pogojevati, usmerjati znanstvene in strokovne izsledke, ekspertize bolj v potre-

vanje statusa quo problemov, kakor pa v njihovo poglobljeno analizo.

Kaj to pomeni za raziskovalne institute, kot je na primer SLORI?

»To je seveda ovira za vse take institute, za manjšinskega pa še toliko več. Javnih uprav, ki naročajo izvedbo ekspertiz SLORI-ju je seveda malo, poleg tega pa imajo omejena sredstva za take probleme. Klasičen problem takega stanja je analiza, ki jo je SLORI izvedel za Kraško gorsko skupnost. O obsežnosti, poglobljenosti in strokovnosti take analize ni bilo pripomb, niti s strani deželne uprave. O razpoložljivosti sredstev Kraške gorske skupnosti, da pokrije vsaj realne stroške dela, pa je seveda druga pesem. Obenem je treba tudi poudariti, da mora SLORI razpolagati s primerno kakovostno kadrovsko zasedbo, da je lahko kos takšnim naročilom.

Mimo vseh teh specifičnih vprašanj vašega instituta, kako ocenjujete deželni zakonski osnutek?

»S širšega družbenega stališča mislim, da je pravilno poudariti ne le pozitivnost tega zakonskega ukrepa za celotno skupnost, temveč tudi pristop, ki ga je slovenska etnična skupnost imela v tem primeru. To je realna in konkretna skupna, če želite enotna, pridobitev na osnovi dolgoletnih naporov vseh komponent tako civilne organiziranosti, kakor strankarske razvejanosti. To pa dokazuje, da je za take uspehe potrebno več dejavnikov, kot so potrebna inicijativnost, stalna aktivnost v času in napor vsakega subjekta za doseg enotnega cilja ter seveda znanje in poznavanje družbene stvarnosti, v kateri živimo.

Mis Tergeste, 18-letna Nabrežinka, kmalu na deželnem tekmovanju Ingrid, med lepimi najlepša

Najlepše tržaško dekle je letos Ingrid Tence, zgovorna in mikavna 18-letna Nabrežinka. Za komisijo je bila najlepša med 26 lepimi dekleti, ki so se pred tednom dni udeležile večera v kopališču Ausonia. Po dveh preiskuvanjih (najprej v popoldanski obleki, nato pa v nekoliko bolj »skrčeni«, kopalni inatci) si je Ingrid zaslužila naslov mis Tergeste in s tem pravico, da 14. avgusta zastopa naše mesto na deželnem lepotnem tekmovanju v Gradežu. Če ji uspe (z najboljšimi željami!) zasedi deželni prestol, se bo septembra morala kosati še z najlepšimi Italijankami v Salsomaggioreju - za ugledni državni naslov »najlepše lepoticke«.

Kljub vsemu pa Ingrid sploh ne bo vpisana na seznam vseh dosedanjih mis Trieste: kot kaže, je namreč prišlo do spora med organizatorjem tega »tradicionalnega« naslova in prireditelji tekmovanja na državni ravni, tako da bo nocoj (v klubu Princeps Vip v Griljanu) izvoljena mis Trieste še druga najlepša Tržačanka. Dejstvo je, da so pobudniku večera v Ausonii, Dariu Diviacchiju, tudi legalno prepovedali uporabo tega imena, ki je že 20-letna »last« Fulvia Marina. Odtod mis Tergeste. Tako bosta pravzaprav na letošnjem prestolu najlepše Tržačanke »kraljevali« v dvojje.

Sicer pa vse to lepe Ingrid sploh ne moti. »Nisem si pričakovala, da bom zmagala tekmovanje,« zelo preprosto razlaga dekle. »Bila sem zelo presenečena, čeprav sem že kot otrok sanjala, da bi postala manekenka.« Nepogrešljiva želja vseh izvoljenih lepotic! Ingrid pa se je prav s tečajem za mlade manekenke vključila v svet lepotnega tekmovanja. Tudi po prečičevanju mame, ki je za skrito hčerkino željo dobro vedela, se je Ingrid lanskega novembra vpisala v tečaj za manekenke. Pod vodstvom Nore Gemelli je nekajkrat tudi nastopila pred občinstvom: odtod priloženost za sodelovanje na lepotnem tekmovanju Daria Diviacchija.

»Ko je komisija klicala imena izbranih,« pripoveduje Ingrid, »je napetost čedalje bolj naraščala. Skoroj nisem verjela svojim ušesom, ko so čisto ob koncu poklicali prav mene! Seveda nisem mogla zadržati solz, mama in oče pa sta me iz velikega veselja tako objela, da sta me celo zakrila fotografom.« Že naslednji dan je Ingrid občutila prijetno breme slave: rože, čestitke in neprestano brnenje telefona. Kaj pa sedaj? »Mislim, da bom kmalu spet iskala novo zaposlitev. Po nižji srednji šoli sem na SDZPI sledila tečaju za tajnice, dalj časa sem delala pri teti-estetistki, občasno sem bila tudi otroška spremljevalka. Imam rada konje in morje.« O prihodnjem deželnem tekmovanju pa Ingrid razmišlja dokaj mirno in brez lažnih utvar...

DAMIANA OTA

Ingrid Tence, letošnja zmagovalka tekmovanja za naslov mis Tergeste v »klasični« državi izvoljenih lepotic

Slovenski zamejski skavti taborijo na Koroškem

Tudi v letošnjem poletju je Slovenska zamejska skavtska organizacija priredila štiri taborje za svoje člane. Tokrat se bodo zaradi razmer v Sloveniji vsi tabori odvijali na Koroškem.

Že 14. julija so z nahrbtniki odpotovali najstarejši, roverji in popotnice ter novinci in novinke. Načelovala jim je Darja Smotlak, skupno pa jih je bilo 25. Na žalost so udeleženci naleteli na slabo vreme, tako da niso mogli vsega izpeljati po načrtu. Namesto predvidenih pet dni, je potovalni del trajal le štiri in se je odvijal po Zapadnih Julijcih v skupini Viša in Montaža. Stalni tabor so postavili v Vogričah pri Pliberku, kjer so spoznavali okolico in pomagali vaščanom pri raznih kmečkih opravilih.

Še preden se je po desetih dneh potovalni tabor zaključil, je na svoja dva tabora odpotovala srednja starostna veja. Izvidniki in vodnice 1., 3., in 5. čete imajo svoj travnik v Selah pri Borovljah. Tabor A, ki šteje 60 udeležencev, vodi načelnik Francesco Biancuzzi. Novost na letošnjem taboru je bila samostojno kuhanje, to pomeni, da so si morali skavti in skavtinja sami pripraviti kosila in večerje. To je bilo še kar težavno, saj so morali obenem izpeljati obširen program: postavljanje zgradb, izlet v Korte, taborni ogenj za starše, velika orientacij-

ska igra, športni dan, itd. Tudi na taboru A je večkrat ponagajalo vreme z dežjem in mrazom in to je deloma zakasnilo potek programa.

V Svinči vasi sestavlja tabor B izključno 2. četa s 40 udeleženci. Načelnik tabora je Mitja Ozbič, ki je bil med pobudniki za načrtovanje novega načina življenja na taboru. 2. četa bo 14 dni preživela v »šotorišču Karantanija«, ki so si ga postavili ob majhnem jezeru, kjer jih obdaja trsje, pšenica in koruza. Udeleženci tabora poustvarjajo to obdobje slovenske zgodovine in se skušajo vanj uživet. Na taboru B so doživeli tudi napad koroških desničarskih pobalinov, ki znajo biti tudi zelo nevarni. Letos so namreč bogatemu kmetu v bližini zažgali hlev. Načrtovanega napada na tabor pa jim ni uspelo izvesti, saj so morali bežati pred skavtskimi »kosezi«. Tabor B pa odslej varuje avstrijska policija.

Prav danes bo odpotovalo v Sele pri Borovljah 35 najmlajših skavtov in skavtinja, to je volčičev in veric. Tabor si bodo uredili na travniku, ki ga bodo istega dne zapustili udeleženci tabora A. Volčiči in verice bodo skozi spoznavali življenje v naravi in prav gotovo bo to prav lepa izkušnja.

Dobrosrčni galeb

Ob Ohceti razstava vin v Repnu

Ob Kraški ohceti bo v Repnu tudi pokrajinska razstava in pokušnja kraških vin z zaščitnim poreklom. Prireditve se bo odvijala v Kraškem muzeju od 22. do 25. avgusta. Po prvotni zamisli bi jo morala organizirati tržaška pokrajinska uprava, zaradi raznovrstnih težav in tudi zaradi vse bolj kritičnih političnih razmer, v katerih se pokrajinski odbor v zadnjih časih nahaja, pa je pobudo prevzela zadruga Naš Kras, ki je sicer tudi organizator Kraške ohceti, in to v sodelovanju s Kmečko zvezo in z drugimi kmečkimi organizacijami ter ob podpori Pokrajine, Dežele in Tržaške trgovinske zbornice. Konkretno izpeljavo prireditve namenjajo prireditelji zaupati openskemu Sportnemu društvu Polet.

Podrobnosti programa prireditve bodo določili na pripravljalnem sestanku, ki bo v ponedeljek ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Na sestanek prireditelji posebno vabijo vinogradnike, ki bi radi sodelovali. Pogoj za to je, da svoja vina redno stekleničijo. Podrobnosti informacije tudi v uradu KZ Trstu.

Vinski sejem v Ljubljani

Od 26. avgusta do 1. septembra se bo v Ljubljani odvijal tradicionalni vinski sejem. Na njem bodo sodelovali tudi vinogradniki s Tržaškega in Goriškega, in to v tekmovalnem in v netekmovalnem delu. Nastopali bodo iz Vidma. Deželnega centra za vinogradništvo in kletarstvo iz Vidma.

Za to široko po svetu znano in cenjeno vinsko prireditve vlada veliko zanimanje tudi v naših krajih in že so stekle priprave za skupinske obiske na njej. Tako bo letos tudi Tržaška trgovinska zbornica priredila enodnevni obisk Ljubljanskega vinskega sejma, in sicer v sodelovanju z vsebukajšnjimi kmečkimi stanovskimi organizacijami. Obisk bo 28. avgusta, na Dan slovenskih vin. Prijave na enodnevni izlet sprejemajo tudi v uradih Kmečke zveze.

Val polemik po zadnji kaotični seji pokrajinskega sveta Pokrajina Trst novi epicenter težko rešljive politične krize

Pokrajina Trst je postala epicenter tržaške politične krize, ki bi lahko privedla do predčasnih upravnih volitev že to jesen. Pokrajinska uprava deluje z veliko težavo že več časa, saj vodilna koalicija nima večine, ker se lahko zanaša na 11 svetovalcev, liberalci Berni pa je že ubral pot "nezavzetosti", kar dodatno šibi enajsterico. Trdna večina bi namreč potrebovala 13 svetovalcev in prav to razmerje sil je na zadnji seji privedlo do prave zmešnjave. Kot je znano, so demokršćanski svetovalci zapustili sejno dvorano, predsednik Crozzoli pa ni prekinil seje in je postavil na dnevni red izvolitev novega člana upravnega sveta tržaškega bančnega zavoda Cassa di Risparmio. Na presenetljiv način in samo s štirimi glasovi je bil izvoljen v svet načelnik svetovalske skupine DSL Ezio Martone. To je zbudilo val polemik in kritik na Crozzolijev račun. Slednji je odločitev, da ne prekine seje, utemeljil s trditvijo, da mora upoštevati zakon in da ne more odložiti imenovanja člana upravnega sveta Casse di Risparmio, ker bi drugače zapadel točno določen rok.

Seji so seveda sledile polemike in izjave najrazličnejših predstavnikov večinskih strank. Socialist Dario Tersar je v včerajšnjem dnevnem tisku podal lapidarno izjavo, da so "boljše predčasne volitve kot pa životarjenje". Zagotovil je, da PSI ne bo povzročila predčasnih volitev, ob tem pa je dodal, da predčasne volitve "niso drama, če prekinijo že kronično neupravljalnost". Ugotovil je, da na Pokrajini ni večine in je zato vsak glas bistven. To pa pomeni, da lahko tudi majhne stranke, "kot je PLI", stalno večajo svoje zahteve, kar seveda povzroča paralizo.

Predsednik Pokrajine Dario Crozzoli

Načelnik pokrajinske svetovalske skupine Dario Locchi pa nam je včeraj dal naslednjo izjavo: "Če se ne bodo razčistili odnosi med strankami večine, se svetovalska skupina KD ne bo udeležila niti prve septembrske seje pokrajinskega sveta. Na Pokrajini je treba oblikovati večino, ki lahko računa na vsaj 13 svetovalcev, za to pa ne more biti odgovorna samo KD. Zaradi čuta odgovornosti se bodo naši odborniki udeležili naslednjih sej pokrajinskega odbora, za ostalo pa je potrebno jasno preverjanje znotraj večine." Locchi je napadel predsednika Crozzolija, ker je nadaljeval zadnjo sejo kljub odhodu svetovalcev KD. "To je hudo dejanje" je dejal Locchi in dodal, da bi moral biti po dogovori večinskih strank član upravnega sveta Casse di Risparmio predstavnik Slovenske skupnosti. Locchi osporava Crozzoliju tudi "pravno" osnovo njegove odločitve in pravi, da zakon predvideva še dodatno možnost za izvolitev, če do te ne pride v roku. Po zapadlosti roka, ima predsednik še

15 dni časa, ko lahko sam imenuje predstavnika po posvetovanju z načelniki svetovalskih skupin. "Crozzoli je imel torej čas, da bi preložil sejo". Tudi Locchi je naglasil, da če ne pride do dogovora med strankami, bo moral Crozzoli jeseni ustrezno ukrepati, kar dejansko pomeni njegov odstop in seveda možnost predčasnih volitev.

Pokrajinski tajnik KD Sergio Tripiani je zato, da bi prišlo do preverjanja, že najavil, da bo sklical voditelje vseh petih strank, ki sestavljajo večino na Pokrajini. Na seji bi seveda razpravljali o položaju v pokrajinski upravi in izpostavili vprašanji programskih smernic ter vloge KD ob predvidenem vstopu Slovenske skupnosti v večino. Po Tripanijevem mnenju, bi vstop nove stranke v koalicijo ne smel bremeniti le KD, ampak bi moralo priti do novih razmerij pri porazdeljevanju funkcij.

Svoje mnenje o krizi ima seveda tudi Demokratična stranka levice, ki je v opoziciji. Njen predstavnik Maurizio Pessato nam je povedal, da bistvo problema niso predčasne volitve, ampak dejstvo, da vladajoče stranke javno ne obrazložijo pravih vzrokov krize. "V pokrajinskem svetu naj odkrijejo svoje karte in jasno povedo, kaj hočejo", nam je dejal Pessato in dodal, da DSL zahteva novo sejo pokrajinskega sveta, ki naj bo že pred septembrom. "Počitnice pač ne morejo biti izgovor za paralizo tako pomembne ustanove, predvsem pa ne danes, ko Trst in njegovo pokrajino pestijo tako hudi problemi, kot se dogaja v tem času". Gre seveda za ekonomsko krizo, za vprašanje praznih trgovin in za druge probleme, ki so življenske važnosti za prebivalstvo.

O predlogu se mora še izreči ministrski svet Tržaška in goriška podjetja oproščena pristojbin INPS

Tržaška in goriška podjetja, ki delujejo na področju industrije, trgovine in obrtništva bodo oprostili plačevanja pristojbin za socialno in bolniško zavarovanje uslužbencev. Zaenkrat je to predlog ministra za delo Marinija, ki ga bo predložil ministrskemu svetu. Na osnovi predloga naj bi podjetja in obrate tržaške in goriške pokrajine oprostili plačevanja raznih pristojbin, ki bremenijo delodajalca, za obdobje od letošnjega julija do konca decembra, kot razlog pa se v predlogu navaja huda jugoslovanska kriza, ki je zelo občutno prizadela tudi celotno gospodarsko dejavnost na obmejnem območju dže Furlanije-Juljske krajine.

Kot smo poročali v včerajšnji številki, se je posebna delegacija s Tržaškega in Goriškega predvčerajšnjim v Rimu sestala s podtajnikom pri predsedstvu vlade Ninom Cristoforijem, ki je delegaciji zagotovil, da bo italijanska vlada z vso potrebno pozornostjo preučila negativne posledice, ki jih ima jugoslovanska kriza za tržaško in goriško gospodarstvo.

Državni prispevki Centru za fiziko v Miramaru

Danes bi moral ministrski svet v Rimu obravnavati tudi zakonski osnutek za financiranje miramarskega mednarodnega centra za teoretsko fiziko v obdobju 1991-1998. Vest je sporočil podtajnik pri predsedstvu vlade Nino Cristofori tržaškemu poslancu Sergiu Coloniju, ki je od blizu spremljal pripravljane osnutke že od vsega začetka.

Coloni je izrazil zadovoljstvo, da bo vlada obravnavala omenjeni ukrep v korist miramarskega centra, tudi zato, ker se le-ta v zadnjih časih ubada s precejšnjimi finančnimi težavami. Tržaški parlamentarec je ob tem izrazil tudi priznanje tako predsedniku vlade Andreottiju kot zunanjemu ministru De Michelisu, ki sta se po njegovem posebno zavzela za to, da bi ukrep ne obstal na mrtvem tiru.

Prihodnji teden namestijo prvi del »linaca« na območju T8

Dela na gradbišču sinhrotrona na območju T8 pri Bazovici napredujejo. V sredo, 7. avgusta, bodo namestili prvi del t. i. »linaca«, se pravi linearnega pospeševalnika, ki je ena izmed bistvenih komponent celotnega stroja.

Linearni pospeševalnik izdeluje francoska tvrdka CGR Mév, na bazovskem gradbišču pa bo v celoti nameščen predvidoma pred koncem tega leta. Omenimo naj, da bi po prvotnih načrtih prvi del »linaca« morali pripeljati že v ponedeljek, 5. t. m., toda sredino neurje je med drugim dokaj opustošilo tudi gradbišče na T8, tako da so dela zabeležila manjši zastoj oziroma zamudo.

Claudia Raza in Benedetti razstavljata v Sesljanu

Na sedežu Tržaške turistične ustanove v Sesljanu so od sinoči na ogled izdelki slikarke Claudie Raze iz Nabrežine in kiparja Giorgia Benedettija iz Pirana. Navzoče sta pozdravila komisar turistične ustanove Alvise Barison in devinsko-nabrežinski župan Vittorino Caldi, o delu obeh razstavljalcev pa je strokovno spregovoril znani tržaški umetnostni kritik Ceh Milic. Razstava bo na ogled do 24. avgusta, in sicer ob delavnikih od 9. do 13. ter od 16. do 19. ure. Na sliki (foto Križmančič): včerajšnja otvoritev razstave del Claudie Raze (tretja z leve) in Giorgia Benedettija (četrti z leve).

Viličar je stisnil prsni koš 51-letnemu delavcu Vittoriju Carusu, ki je izdihnil po prevozu v bolnišnico

V tekstilni tovarni FTA je včeraj dopoldne prišlo do smrtne nesreče ob tekočem traku

V tržaški tovarni FTA (Filatura di Trieste ed Altassano) je včeraj dopoldne prišlo do hude nesreče na delu, v kateri je umrl delavec Vittorio Caruso. Okoli 10.30 je Caruso stisnil prsni koš viličar, s katerim so prenašali težke zaboje z enega traka na drugega. Ponesrečenega delavca so nemudoma pripeljali v katinarsko bolnišnico, kjer pa je takoj nato izdihnil. Njegovi delovni kolegi so v znak protesta oklicali stavko do sobote.

Ko je prišlo do nesreče, je bil Caruso sam ob viličarju, zato tudi ni bilo mogoče izvedeti, kako je prišlo do nesreče. Vsekakor pa je Caruso, ki se je rodil v Avellinu 11. januarja 1940, vendar pa je prebival v Trstu, v Ul. Pascoli 33, delal ob traku, ki je prevažal težke zaboje napolnjene s tekstilnim materialom. Z enega traka na drugega je zaboje prenašal viličar, pod katerim se je znašel Caruso. Kot že rečeno je bil Caruso sam pri viličarju, na pomoč pa mu priskočil njegov kolega Massimo Zocchi, ki je zasljal njegove klice. S kolenom je skušal dvigniti stroj s Carusa, vendar pa si je pri tem rnil koleno. Zato da so ponesrečenega Carusa potegnili izpod stroja, so morali izključiti električni tok. Viličar je Carusu stisnil prsni koš, tako

da mu zdravniki rianimacijskega centra katinarske bolnišnice niso mogli več pomagati. Vittorio Caruso je bil poročen in je imel štiri otroke.

Delovne kolege je vest o smrti Carusa močno presunila, še dodatno pa jih je razburilo dejstvo, da je malo pred to nesrečo v drugem oddelku tovarne že prišlo do poškodbe delavca. Zato je bil v tovarni že rešilec, s katerim so Carusa prepeljali v katinarkso bolnišnico. Pred Carusom se je lažje ponesrečil 54-letni Mario Bubbola, ki so ga pepeleljali v Glavno bolnišnico. Zaradi poškodbe na dveh prstih roke se bo moral zdraviti 30 dni. Lažje pa se je rnil tudi Massimiliano Zocchi, ki se bo zaradi poškodbe kolena moral zdraviti za krajši čas.

Kot že rečeno, so delavci tekstilne tovarne FTA, ki je v tržaški industrijski coni, in sicer v Ul. Follatoio 12, oklicali protestno stavko, s katero skušajo tudi opozoriti na veliko nevarnost, kateri so izpostavljeni zaposleni v tem industrijskem obratu. Včeraj je namreč v tovarni prišlo kar do dveh nesreč, od katerih je bila ena smrtna. V obratu, v katerem je zaposlenih približno 230 oseb, bo delo zastalo vse do sobote popolnoči.

Na pobudo Tržaške občine Pri Trebčah nov bazen za gašenje požarov

Poletje je čas požarov, ki so pogosti tudi na Krasu, čeprav v tržaški pokrajini ne zadobivajo tako alarmantnih razsežnosti, kot v nemi katerih drugih krajih. Proti požarom je ekipa civilne zaštite Tržaške občine odprla nov vodni bapincev ANA. Bazen so zgradili pri bivšem odlagališču smeti v Trebčah, opremili pa so ga za helikopterske posege. Ob njem je namreč tudi ploščad za pristajanje helisil. Nov bazen si je ogledal tudi tržaški odbornik za okolje Renzo Codarin, ki je naglasil pomen novine še posebno za nevarno področje Frankovca. Kot zanimivost naj napišemo, da je v bazenu 20 tisoč litrov vode, ki je na razpolago za gasilske helikoptere.

Srečanje med predstavniki italijanske manjšine in CGIL

Včeraj so se na sedežu Italijanske skupnosti v Kopru srečali predsednik Izvršnega odbora Italijanov iz Kopra Maurizio Tremul, član omenjenega odbora Claudio Geissa in odgovorni za mednarodne odnose CGIL Furlanije-Juljske krajine Roberto Treu. Osrednja tema je bil položaj narodnih manjšin, s posebnim poudarkom na italijanski manjšini v Sloveniji in na Hrvaškem, v sedanjem trenutku.

Predstavnika italijanske skupnosti sta naglasila resnost sedanje jugoslovanske krize in negativne posledice, ki jih ima na italijansko narodnostno skupnost ter naglasila potrebo, da italijanska vlada poseže na konkreten način v korist italijanske manjšine v jugoslovanskem prostoru. Ob tem pa so prisotni izrazili tudi stališče, da

mora italijanska vlada z izrednimi sredstvi poseči tudi v korist slovenske manjšine v Italiji, ki jo jugoslovanska kriza prav tako prizadeva. Med srečanjem so se zmenili tudi za posebno pobudo, ki naj bo septembra in ki bi jo priredile sindikalne organizacije Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Hrvaške v sodelovanju s predstavniki obeh manjšin. Osrednji problemi, ki bi jih na septembrskem shodu naglasili, naj bi bili vprašanja množičnih občil, kulture in javnih uprav. Gre za tri področja, ki so vitalnega pomena za zaščito in razvoj manjšin. Mnenje predstavnikov Unije Italijanov in sindikata CGIL je, da lahko tako sindikati kot manjšinske organizacije, kljub različnim vlogam, naredijo marsikaj skupnega v korist manjšin.

Na Opčinah včeraj razpustili brigado Vittorio Veneto

S krajšo slovesnostjo so včeraj v vojašnici Brunner na Opčinah razpustili motorizirano brigado Vittorio Veneto. Slovesnosti so se med drugimi udeležili poveljnik petega armadnega korpusa general Benedetto Spinelli, nekateri bivši poveljniki ukinjajoče se brigade in predstavniki krajevnih oblasti.

Včeraj so konkretno razpustili poveljstvo brigade, logistični bataljon ter poveljniški in obveščevalni oddelek. Že poprej so razpustili nekatere druge enote ukinjajoče se brigade, in sicer skupino saluških jezdecev, stotnijo novincev in stotnijo saboterjev, spet druge enote razpuščajoče se brigade pa so prešle pod druga poveljstva. Slednje velja za konjeniško skupino Piemonte, za firenške suličarje, za bataljon sv. Justa, za

skupini Ardenza in Pasubbio ter za protitankovsko skupino. Vse to so izvedli v okviru obsežnejšega načrta redukcij in ukinitev poveljstev in enot italijanske vojske.

Omeniti velja, da so brigado Vittorio Veneto ustanovili 1. oktobra 1975 in da si je naslednjega leta v reševalnih akcijah na potresnem področju v Furlaniji zaslužila srebrno medaljo za civilne zasluge. Na začetku je bila oklepna brigada, leta 1986 pa je postala motorizirana. Kot geslo je imela »Victoria nobis vita«.

■ Jutri zvečer ob 21. uri bo na Trgu Marconi v Miljah nastopila godba od Korošcev »Filarmonica di S. Barbara«, ki jo vodi Liliano Coretti. Koncert prireja pustna skupina »Lampo«.

Trajal bo od 19. do 24. avgusta

V Lonjerju pripravljajo poletni center za otroke

Od 19. do 24. avgusta bo v društvenih prostorih v Lonjerju letos že četrti poletni center, ki ga za otroke Lonjerja in njegove okolice organizira domače kulturno društvo Lonjer-Katinara.

Prvi poletni center v Lonjerju je bil zadnje dni julija in je trajal do prvih dni avgusta, nam je povedala Dorica Pečar. Potem se je društvo odločilo, da ga premakne na drugi del avgusta, ko se v glavnem zaključijo ostali poletni centri in letovanja in so torej otroci že doma, v pričakovanju začetka novega šolskega leta.

Za letošnji center je prijavljenih okrog 20 otrok, v glavnem iz Lonjerja, pa tudi iz Katinare in bližnje okolice. Otroke pripeljejo vsako jutro v center starši. Tu ostanejo, v varstvu in družbi animatork, vse do 13. ure.

»Za center bosta skrbeli dve animatorki, tokrat novi, a imen še ne bi hotela povedati, ker še ni določeno. Imeli bosta v pomoč še dve pomočnici, za dobre malice pa bo, kot vedno, skrbela naša pridna in zvesta Mirka.«

Namen centra je, da se otroci, v času, ko ni šolskega pouka, med seboj srečajo, še bolje spoznajo in

da, v prijetnem vzdušju in veselih igrah, preživijo teden dni.

Za igre in zabavo bodo imeli otroci dovolj prostora. Že društvo razpolaga z lepim dvoriščem; potem pa je ob društvu še lep travnik, ki so ga v vasi odkupili z željo, da bi na njem zrasel nov domači kulturni sedež.

Vsako leto si animatorki določijo posebno temo, kateri otroci posvetijo svoje igre in druge dejavnosti. Ena takšnih tem na zdajšnjem poletnem centru je bila na primer ta, da so si otroci v svoji fantaziji zamislili Lonjer, ki ga že obkroža morje. In na to temo so nato delali risbe in ustvarjali razne predmete in se tudi igrali.

Seveda bo tudi letošnji poletni center zaključila posebna prireditve. Na enem od preteklih centrov so otroci dali svoje izdelke na dražbo, lani pa so, ob koncu, pripravili prireditev sami starši.

»Naše društvo ni veliko. Vendar posveča otrokom veliko skrb in paznjo, za kar so dokaz razni slikarski ex tempore, pa celodnevni Direndaj v decembru in še druge prireditve. Tudi poletni center kaže našo skrb za otroke in za njihovo navezanost na društvo in na sploh za dejavnosti v naši vasi in okolici.« (nl)

Zvoki za mir danes zvečer pri Ferdinandu

»Zvoki za mir« je naslov koncerta, ki ga danes pri Ferdinandu prireja zveza Anagumba, ki združuje manjše, še neuveljavljene glasbene skupine. Zveza Anagumba je federativno povezana z Mladinsko levico. Na celovečernem koncertu bo nastopilo pet še neuveljavljenih skupin rock glasbe. Njihovo izvajanje bo ocenila posebna žirija. Zmagovalci bodo nastopili na deželni koncertu v Pasian di Pratu, kjer bodo izbrali glasbeno skupino, ki bo zastopala Furlanijo-Julijsko krajino na vsedržavnem tekmovanju v Cagliariu. Lani je na tem vsedržavnem koncertu, ki ga prireja Anagumba, našo deželo, z dokajšnjim uspehom zastopala tržaška skupina Bad Sign. Na današnjem koncertu bo nastopalo pet skupin, in sicer: Max Berlin, Gesu Ben Pandira ter Notturna, ki izvajajo italijanski rock, ter Mister Pampada (fusion) in Trapatok, ki igrajo blues.

Zveza Anagumba ne prireja samo koncertov. Pred kratkim se je na deželni ravni odločila, da bo zbrala podpise za peticijo, s katero bo od javnih uprav v naši deželi zahtevala, da naj dajo mladim glasbenikom na razpolago javne neuporabljene prostore, kjer bi lahko v miru vadili in igrali. V Trstu je Anagumba zbrala že tisočpetsto podpisov. Med drugim so iniciativo podprli glasbenik Angelo Baiguera, župnik don Vatta, zdravnica Mariagrazia Cogliati, ki je odgovorna za službo za boj zoper mamila pri tržaški KZE, in številni drugi. »Tržaška občina in druge javne uprave iz naše dežele,« nam je razlagal predstavnik tržaške sekcije zveze Anagumba Cristiano Galante, »razpolagajo s številnimi prostori in stavbami, ki jih sploh ne uporabljajo in ki so praktično zapuščene. Mi zahtevamo, da naj bi Občina te prostore preuredila in jih dala na razpolago mladini. Tržaška občina je že pokazala posluš za potrebe mladih glasbenikov s prireditvijo Musicanta. Upajmo, da bo isti posluš pokazala tudi za naš predlog. Poleg tega, glasbeniki krvavo pogrešajo kako občinsko dvorano, kjer bi lahko prirejali koncerte. Trenutno so v Trstu vse razpoložljive dvorane last zasebnikov, ki zahtevajo dokaj visoke najemnine.« (w)

Praznik Uniona

Športno združenje Union prireja vsako soboto in nedeljo vse do 11. avgusta poletni praznik. Prireditve bodo v Podlonjerju, v Ul. Masaccio 24, v primeru lepega vremena na prostem, drugače pa na pokritem. Podrobnejše informacije o programu posamične prireditve dobi lahko vsak posameznik na kraju prireditve, vsako soboto in nedeljo od 17. ure dalje. Vsekakor pa bo vsako soboto ples, na katerem so sodelovala skupina »Mara, Neva e Cesare« ter drugi ansambli.

gledališča

Gledališče Verdi
Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Miramarski park - Luči in zvoki
Jutri, ob 21.30 in ob 22.45 (v italijanščini) LUČI IN ZVOKI.
Ponovitev si sledijo vsak torek (ob 21.30 v angleščini in ob 22.45 v italijanščini), četrtek (ob 21.30 v nemščini in ob 22.45 v italijanščini) ter ob sobotah (ob 21.30 in ob 22.45 v italijanščini).

»La sera del di di festa«
V nedeljo, 4. avgusta, ob 21. uri bosta v Ul. Caboro pri Torcucherni nastopila glasbena skupina GWENC'HLAN z irsko in keltsko glasbo ter FRANK CADILLAC z vrsto igrice in čarovnjim pod naslovom »L'inventagiochi«.

koncerti

GRAD SV. JUSTA
V četrtek, 8. avgusta bo na sporedu rock koncert z naslovom METAL NIGHT. Nastopili bodo ansambli MAD-SWORD iz Trsta, SHABBY TRICK iz Fircen in BLACK ROSE KINGDOM iz Milana.

V evangeličanski cerkvi na Largo Panfilii bo jutri, ob 20.30 koncert TRIA BRENTANO. Na sporedu Beethovnovi in Brahmsove skladbe.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30
Quei bravi ragazzi, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro.
EXCELSIOR - Zaprto.
EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Schegge di follia, i. C. Slater, W. Ryder, □
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Babe, una bestia in calore, porn., □□
NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Nikita, r. Luc Besson, i. Anne Parillaud, □
NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r. i. Kevin Costner.
GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Amleto, r. F. Zeffirelli, i. Mel Gibson, Glenn Close.

MIGNON - Zaprto.
LJUDSKI VRT - 21.15 La reclusa.
EDEN - 15.00, 22.00 L'uccellone, porn., □□
CAPITOL - 17.30, 22.00 Suore in fuga, kom.
LUMIERE - Zaprto.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 Le prestazioni di una signora rispettabile, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

KD RDEČA ZVEZDA odsek SAZGO

1. PRAZNIK SAZGO

Danes, 2. avgusta, ob 18. uri — otvoritev in od 21. do 24. ure ples z ansamblom 777;

jutri, 3. avgusta, ob 18. uri — otvoritev, ob 22. uri vlečenje vrvi in od 21. do 1 ure ples z ansamblom Happy Day;

v nedeljo, 4. avgusta, ob 17. uri — otvoritev, turnir v veseli odbojki; od 21. do 24. ure ples z ansamblom Happy Day.

TPK SIRENA prireja 2., 3. in 4. avgusta običajno

KALAMARADO

na društvenem pomorskem sedežu (barkolanski nasip)

Ob domači kaplici in dobri jedachi bodo poskrbeli za prijetno vzdušje:

danes, 2. avgusta — ansambel Kraški kvintet

jutri, 3. in v nedeljo, 4. avgusta — ansambel Lords.

VABLJENI!

KD J. Rapotec - Prebeneg

vabi na

TRADICIONALNO VAŠKO ŠAGRO

nocoj in v ponedeljek ples z ansamblom HAPPY DAY, jutri in v nedeljo ples z ansamblom L. FURLANA

v nedeljo ob 18.30 koncert PIHALNEGA ORKESTRA BREG

včeraj - danes

Danes, PETEK, 2. avgusta 1991

TEA

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 20.33 - Dolžina dneva 14.44 - Luna vzide ob 23.02 in zatone ob 12.58.

Jutri, SOBOTA, 3. avgusta 1991

LIDIJA

PLIMOVANJE DANES: ob 1.32 najvišja 8 cm, ob 7.14 najnižja -27 cm, ob 14.17 najvišja 39 cm, ob 21.32 najnižja -21 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,7 stopinje, zračni tlak 1008,3 mb raste, veter 15 km na uro jug, vlaga 71-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Abigail Binetti, Giulia Confortin, Stefano Napoli, Eva Elisa Vernaleone, Francesco Pinna.

UMRLI SO: 71-letna Carla Vocchi, 79-letni Dante Caenazzo, 80-letna Carla Fabbri, 54-letni Luciano Lipetz, 67-letna Renata Dapretto, 68-letni Luciano Zulla, 83-letni Roberto Sagues.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 29. julija do sobote, 3. avgusta 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Libertà 6 (tel. 421125), Škedenj - Ul. Soncini 179 (tel. 816296).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Škedenj - Ul. Soncini 179, Istrska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (tel. 726265).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

ŠD Union organizira »Poletni praznik« v Podlonjerju pri Ljudskem domu; ples in eno-gastronomski kioski vsako soboto in nedeljo do 11. avgusta. Sodelujejo Mara, Neva, Cesare in drugi glasbeniki, razna tekmovanja in družabne igre. V primeru slabega vremena bo prireditev v stavbi.

ŠZ Sloga organizira »VRTNO VESELI-CO« 3. in 4. avgusta na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici od 18. ure dalje. Specialitete na žaru in dobra kapljica. Ples z ansamblom »Zvezde«. Čisti dobitek je namenjen delovanju med športno sezono.

Krvodajalska sekcija Devin-Nabrežina priredi 3. in 4. avgusta v Nabrežini na športnem igrišču Sokola »PRAZNIK KRVODAJALCA«; ples s skupino »Slim band«; v soboto, ob 20.30 nastop kotalarske skupine Fincantieri iz Tržiča; v nedeljo, ob 21.30 nastop tržaškega kantavtorja Lorenza Pilata.

razna obvestila

ANPI—VZPI, ANED in ANPPA obveščajo, da bodo uradi v avgustu zaprti zaradi počitnic.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da bodo uradi zaprti do 17. avgusta.

Sindicat CGIL v Nabrežini obvešča, da bo urnik patronata INCA—SPI v mesecu avgustu ob torkih od 9. do 12. ure in ob četrtnih od 15. do 17. ure.

čestitke

Vse najboljše za 80. rojstni dan želi dragi teti MIMICI DOVŠAK nečakinja Marta z družino.

Pred petdesetimi leti so se Cigani dobili v naši prelepi Istri sveti, med njimi je bil tudi naš SERGIJ GLAVINA, ki se danes sreča z Abrahamom ter z njim zapel bo »Kol'ko kapljic, to'ko let« ... in spil bo dober kozarec vina. Da bi še dolgo let prepeval pri moškemu zboru Valentin Vodnik v Dolini in tudi doma, mu želijo Vesna, Vanja ter ostali sorodniki in prijatelji iz vsega srca.

mali oglasi

EDI MOBILI

Trst - Ul. Balamonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

OSMICO ima odprto Ivan Terčon v Mavhinjah. Toči belo in črno vino, poskrbljeno za prigrizek.

OSMICO ima odprto Lupinc v Praprotnu. Toči sortirana vina.

PRODAM Fiat 126, letnik '80. Telefonirati po 18.30 na št. 040/226408.

PRODAM gorsko kolo (mountain bike) v odličnem stanju po ugodni ceni. Telefon 040/412997

PRODAM seat Ibiza 1988, 31.000 km, cena po dogovoru. Tel. (040) 822877.

MEDICINSKA SESTRA išče delo. Telefon 003866—52008 v popoldanskih urah.

IŠČEM HIŠO z zemljiščem približno 2000 kv.m površine v Sloveniji v bližini meje na območju od Jamelj do Lazareta. Telefonirati v italijanščini na št. 993940—537372 (Italija) od 12. do 14. in od 20. do 21. ure.

RIBOGOJNICA ZOBEC iz Boljunca obvešča cenjene odjemalce, da ima na razpolago le še majhno količino postrvi. Pohitite z nakupom! Urnik: petek in sobota od 8.30 do 12.30, tel. št. 228297.

FC PRIMORJE

ŠAGRA na Proseku

Igra ansambel POMLAD

2. - 3. - 4. avgusta

OBVESTILO ANSAMBLA HAPPY DAY

Zaradi odpadlih nastopov v Sesljanu ima ansambel HAPPY DAY še tri proste termine: 16., 17. in 18. avgusta.

Organizatorje in morebitne zainteresirane vabimo, da nam telefonirajo vsak dan od 17. do 18. ure na št. 291367.

prispevki

Ob 10. obletnici smrti Žarka Simončiča darujeta sinova Igor in Ivo 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka in 100.000 lir za Knjižnico Pinko Tomažič.

V spomin na pokojnega Stankota Radoviča daruje bratranec Zvonko Radovič 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na drago mamo Marijo Legiša daruje hči Dragica z družino 60.000 lir za Jamarski odsek Grmada.

V spomin na Lojzko Godnik darujeta Štefka in Nereo 50.000 lir za popravilo podobe sv. Jerneja v Barkovljah.

V spomin na Lojzko Godnik daruje Elda 20.000 lir za popravilo podobe sv. Jerneja v Barkovljah.

Alma Pertot daruje 50.000 lir za knjižnico Pinko Tomažič in tovariši.

Namesto cvetja na grob pok. Oskarja Glavina darujeta sestrini Marija in Slava iz Lonjerja 30.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Za dograditev doma Skupnosti Družina Opčine daruje družina Petaros 50.000 lir.

V isti namen daruje družina Kralj 60.000 lir.

V spomin na Mario Mezzavia darujeta Lucia in Maria Hollstein 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Kennetha Odoma darujeta Lucia in Maria Hollstein 100.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Heleno Križmančič daruje Franco Ulian 70.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Heleno Križmančič daruje Maria Hollstein Odom 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

V spomin na Jušto Starec daruje Franco Ulian 30.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuka.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništvu za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).

Na sedežu letovišcarske ustanove v Sesljanu bo do 24. t. m. na ogled razstava slikarke CLAUDIE RAZE in GIORGIA BENEDETTIJA, ki bo predstavil svoje lesene skulpture. Urnik: 9-13, 16-19, ob praznikih zaprto.

Danes praznuje v Križu 80. rojstni dan

MIMI DOVŠAK

Na mnoga srečna in zdrava leta ji kličejo

Claudio, Dušanka, Alex in Erik.

Naši proizvodi trajajo dalj časa

NAJPRIMERNEJŠI ČAS PO NAJUGODNEJŠIH CENAH ZA NABAVO TEKOČEGA GORIVA

● PLINSKO OLJE ZA OGREVANJE

● MAZIVNA OLJA ZA VSE VRSTE MOTORJEV

● Prodaja na debelo in na drobno

TRST - Domjo 145 - Tel. 817395 - 824400

menjalnica

1. 8. 1991

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1304,15	1250.—	Japonski jen	9,509	845.—
Nemška marka	746,60	737.—	Švicarski frank	855,40	104.—
Francoski frank	219,73	216.—	Avstrijski šiling	106,092	186.—
Holandski florint	662,43	651.—	Norveška krona	191,26	201.—
Belgijski frank	36,264	35.—	Švedska krona	205,90	7,50
Funt šterling	2198,20	2170.—	Portugalski eskudo	8,705	11.—
Irski šterling	1996,80	1970.—	Španska peseta	11,943	950.—
Danska krona	192,80	188.—	Avstralski dolar	1017.—	27.—
Grška dramma	6,786	6,20	Jugoslov. dinar		
Kanadski dolar	1134,85	1080.—	ECU	1533,20	

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611 Filiala Cedad 0432/730-314

»Fantastični« par za sobotni variete

Sicer je avgust najbolj dopustniški mesec, istočasno pa je tudi mesec načrtov in priprav na jesen. Tako so včeraj v Rimu predstavili letošnji Fantastični par, ki bo ponovno v jesenskih mesecih vse do »befane« ob sobotah zvečer razveseljeval (ali pa ne) italijanske gledalce. Protagonist predstavitve je bil par Japino-Carrà (ki je par tudi v zasebnem življenju): neuničljiva Raffaella bo voditeljica dvanajste izdaje tega sobotnega varieteja, Sergio Japino pa bo koreograf oddaje. Nihče naj se potem ne čudi, če bodo korografije narejene na kožo svetlolasi plesalki in subretki!

Nemajhne težave za organizatorje

Iz znanih in neveselih razlogov so organizatorji morali prenesti prireditev Melodije morja in sonca na stari datum Portoroške noči, ki bo letos tudi za spoznanje skromnejša, saj ne bo ognjemeta.

V petek, 16., in v soboto, 17. avgusta, bo tako v portoroškem Avditoriju že štirinajstič zapored edini festival zabavne glasbe v Sloveniji. Prvi večer bo na festivalu nastopilo šestnajst izbranih finalistov: Helena Blagne, Simona Weiss, Andreja Makoter, Roberto, Elio Pisak, Platana in vokalni solisti Miran Zadnik, skupine Bazar, Čuki, Moulin Rouge, Big Ben, Ringl Špil, Sanja in Zlatko Dobrič. Posebno mesto pripada nastopajočim iz sosednjih republik, kot so italijanski kantavtor (in bivši košarkar) Angelo Baiguera, prav tako iz Italije bo prišla Ornella Serafini, iz Avstrije pa kantavtor Christian Blum. Gost prvega večera bo Aleksander Mežek.

Drugi večer, ki so ga že lani poimenovali Festivalna noč, je namenjen šestim zmagovalcem prvega večera in gostom, predstavnikom založb. Nastopili bodo: Nace Junkar, Damjana & Hot Hot Hot, Andrej Šifrer, Iztok Mlakar, Zebra Imago, Božidar Volland-Wolf, Dino Dvornik, Massimo Savič, Vlado Kalember, Ksenija Erker, Josipa Lisac, Severina, Zorica Kondža in Matko Jelavič.

Če v Sloveniji kljub nemajhnim težavam organizatorji uspejo, pogosto v okrnjeni obliki, realizirati načrtovane pobude, je na Hrvaškem nekoliko težje. Tako so morali preklicati zelo dobro obiskovane Glasbene večere v Zadru. Prireditelj bi bila letos doživela že 31. izvedbo. Organizatorji so že predhodno okrnili prireditev in jo nekoliko omejili, vendar tudi skrčeni zasnovi ni uspelo zaživeti. Pogosto se namreč dogaja (ne samo na Hrvaškem), da svoj nastop odpovejo nastopajoči, ker se bojijo nepredvidenih težav.

Nov Nočni val na Radiu Opčine

Na Radiu Opčine se je pred nedavnim po daljšem premoru zopet pojavila oddaja Petkov nočni val. Vodita jo dva nova sodelavca openskega radia, ki sta že po prvih dveh poskusih v preteklih tednih prijetno presenetila poslušalce. Nočni val je triurna večerna oddaja, ki od 21. do 24. ure s prijetnim načinom vodenja ponuja poslušalcem več razlogov, da ostanejo ob radijskih sprejemnikih. Radijski kvizi, priročne nagrade, aktualni govorni in glasbeni vložki ter intervjuji s slovenskimi pop skupinami naj bi marsikomu olajšali odločitev, kaj početi ali kako preživeti petkov večer. Tiste, ki doslej še niso spoznali te nove izdaje Vala, voditelj in povezovalac Igor Pirkovič ter tehnik Alen Vrečko, prisrčno vabita k poslušanju!

koroško poletje

BELJAK

Opatija ob Osojskem jezeru

Danes, 2. 8., ob 20.30: koncert Wolfvovih in Dvořakovih liederjev s sopranistko Gabrielo Fontana in Petrom Weberjem ob klavirski spremljavi Heinzja Medjimorca.

V BAROČNI DVORANI v nedeljo, 4. 8., ob 11.30: v okviru ciklusa Mladi umetniki nastopa Consortium Salzburg v sestavi Kar Eichinger - klavir, Kathrin Moser in Markus Renhart - klarinet, Michael Renhart - fagot (Pleyel, Beethoven, Doppelbauer, Mendelssohn-Bartholdy).

V ponedeljek, 5. 8., ob 20.30: koncert skupine Quartetto Stamtitz v sestavi Bohuslav Matoušek in Josef Kekula - violini, Jan Peruška - viola in Vladimir Leixner - violončelo (Vranicky, Martinu, Dvořak).

V torek, 6. 8., ob 20.30: nastopa godalno-pihalna skupina Wiener Virtuosen (Janacek, Gounod, Dvořak).

V sredo, 7. 8., ob 20.30: klavirski koncert Stefana Vladarja (Brahms, Schumann).

V četrtek, 8. 8., ob 20.30: orgelski koncert Martina Haselböcka in Francesca Di Lernie (Gabrieli, Kerli, Buxtehude, Eben, Haleböck, Ligeti).

V petek, 9. 8., ob 20.30: koncert godalnega kvarteta Travnicek v sestavi Vladimir Kovač in Vitezslav Zavadilic - violini, Jan Jufik - viola, Antonin Gal - violončelo, pri klavirju Marian Pivka (Janacek, Smetana, Dvořak).

V BAROČNI DVORANI v soboto, 10. 8., ob 20.30: Musica Claudiforensis - koncert baročne glasbe, izvajajo Peter Widsensky - organo di legno, Luciano Contini - baročna lutnja, Michael Posch - baročna blokflavta (Ambrosio, Antonio da Bologna, Deprez, Finck, Isaac, Fogliano, Hofhaymer, Koller Le Milan).

V nedeljo, 11. 8., ob 20.30: Musica Antiqua Croatica s skupino Ensemble Lyra, dir. Igor Pomykalo.

V sredo, 14. 8., ob 20.30: klavirski koncert Rudolfa Buchbinderja in Thomasa Hitzlbergerja (Schubert, Dvořak).

V četrtek, 15. 8., ob 20.30: koncert skupine Guarneri Trio v sestavi Ivan Klansky - klavir, Cenek Pavlik - viola, Marek Jerie - violončelo (Beethoven, Smetana, Dvořak).

V soboto, 17. 8., ob 20.30: koncert violinista Benjamina Schmida ob klavirski spremljavi Alfonsa Kontarskega (Dvořak, Brahms, Prokofjev, Ravel).

V nedeljo, 18. 8., ob 20.30: klavirski koncert Markusa Schirmerja (Chopin).

BELJAK

Kongresna palača

V nedeljo, 4. 8., ob 20. uri: nastropa The Austrian Jazzorchestra - Die klassische Big Band, dir. Erich Kleinschuster (Parker, Coltreane, Nightingale, Wendelboe, Sokal).

V nedeljo, 11. 8., ob 10.30: matineja srednjeveške glasbe in plesa s skupino Unbehut Pediculus.

V GRAJSKEM PARKU v DINZLU v ponedeljek, 12. 8., ob 20.30 (v primeru slabega vremena v Kongresni palači ob 21. uri): Paracelsus (Lotte Ingrisch, glasba Gottfrieda von Einema), rež. Helmut Wiesner (ponovitev 13. 8., ob 20.30).

V petek, 16. 8., ob 20. uri: igra Budapest Festival Orchestra, solist Dezső Ranki - klavir, dir. Ivan Fischer (Dvořak, Beethoven).

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.30 Dok.: Vse o Chaplinu 8.55 Accardo izvaja Mozarta 9.25 Nadaljevanje: Davinia 10.20 Film: La paura bussa alla porta (dram., ZDA 1955, r-i. Cornel Wilde) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Variete: Occhio al biglietto estate 12.30 Nanizanka: La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Il bacio della pantera (fant., ZDA 1942, r. Jacques Tourneur) 15.30 Variete: Big Estate 17.00 Danes v Parlamentu 17.05 Dok.: Nenavadna zgodovina Italije 18.10 Dokumenti: UNICEF 18.40 Nadaljevanje: La camera delle signore (8. del) 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Film: Buddy Buddy (kom., ZDA 1981, r. Billy Wilder, i. Walter Matthau, Jack Lemmon) 22.20 Nan.: Alfred Hitchcock 22.45 Nočni dnevnik 23.00 Miting v Sorrentu 91 24.00 Dnevnik in vreme 0.35 Šport: konjske dirke 0.40 Film: Dogtags (pust., ZDA 1985, i. C. Wood)	7.30 Male in velike zgodbe 9.35 Ena rastlina na dan 9.55 Film: Appuntamento a Zurigo (kom., Nem. 1957, r. Helmut Kautner) 11.40 Nanizanka: Lassie 12.10 Nadaljevanje: La clinica della Foresta Nera 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.20 Rubrika o gospodarstvu 13.30 Rubrika o medicini 13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara 15.05 Variete: Gazebo 16.20 Kratke vesti 16.25 Iz Parlamenta 16.30 Film: L'ora delle pistole (western, ZDA 1967, r. John Sturges, i. James Garner) 18.20 Dnevnik in šport 18.35 Nanizanka: Hill Street - L'odissea di un duodeno 19.20 Dok.: Cinemagazzi 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: Stasera mi butto (vodi Pippo Franco) 23.15 Dnevnik in horoskop 23.40 Dokumentarec: La follia è di scena 0.35 Film: L'effrontée (kom., Fr. 1985, r. Claude Miller, i. Charlotte Gainsbourg)	12.30 Film: Cani e gatti (kom., It. 1952, r. Leonardo De Mitri, i. Titina De Filippo, Umberto Spadaro) 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Šport: tenis - turnir ATP, 17.30 EP v bezbolu Italija-Svedska 18.45 Športna rubrika: Derby, nato vremenska slika 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Drobci barvnega radia 19.55 Variete: Non è mai troppo tardi (vodi Gianni Ippoliti) 20.20 Aktualno: Chi l'ha visto 20.30 Film: Shannon senza pietà (krim., ZDA 1972, r. Gordon Hessler, i. Richard Roundtree, Chuck Connors, Maria José Nat) 22.00 Večerni dnevnik 22.05 Nan.: I Professionals 23.00 Dnevnik in vreme 23.50 Dokumentarec: V spomin na žrtve atentata na bolonjski postaji 0.20 Film: Desideri proibiti (dram., Fr. 1962, r. Jean Vélère, i. Jean Seberg, Micheline Presle)	8.50 Video strani 9.00 Mozaik (pon.), vmes variete Vroče - hladno 9.30 Nad.: Elizabetin dvor 10.45 Video strani 15.55 Video strani 15.40 Sova (pon.), vmes nanižanki Samo bedaki in konji in Polnočni klici 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Mozaik(pon.): Evropski turistični kažipot 18.35 Spored za otroke in mlade: Umetnostni vodnik - Slovenija, 18.45 nan. Nevarni zaliv 19.15 Risanka 19.20 TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 19.55 Zrcalo tedna 20.15 Dokumentarca: Festivali sveta, 20.40 Paralaksa 21.10 Nanizanka: V Cityju 22.00 Dnevnik in vreme 22.20 Sova, vmes nanizanka Pri Huxtablovih, film Mesto, ki se boji noči (dram., ZDA 1977, r. Charles B. Pierce, i. Ben Johnson, Andrew Prime), nato variete Francoski Show 0.40 Video strani	17.30 Športni pregled 18.30 Risanke 18.50 Odprta meja 19.00 TVD Stičisce 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, nato risanka La regina dei mille anni 20.10 Glas. oddaja: Superpass 20.40 Variete: Capodistria per amica... estate 21.10 Dokumentarec: Zgodovina fotografije 21.40 Nan.: Fantasilandia 22.30 TV dnevnik 22.40 Nad.: Empire Inc. (r. D. Jackson, i. Kenneth Welsh, Martha Henry, zadnja epizoda) 23.30 Rubrika o športu	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Naš poletni bric-à-brac (pon.); 8.30 Orkestri; 9.00 Evergreeni; 9.30 Radijski oder: San Michele (r. Marija Susić); 9.50 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Slovenska lahka glasba; 12.00 Nazaj k naravi; 12.20 Potpuri; 12.40 Srečanje oktetov: Vrtnica iz Nove Gorice; 12.50 Orkestri; 13.20 Narodnozabavna glasba; 13.40 Doživljati rojstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Slovenski Ikar; 16.20 Znanj ansambli; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Hayden; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Jazzovski utrip; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
7.00 Nanizanka: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza 10.00 Film: La leggenda di Sleepy Hollow (dram., ZDA 1980, i. Jeff Goldblum) 12.00 Varieteja: Rivediamoli, 12.30 Estate 5 12.55 Canale 5 News 13.45 Nanizanka: I Robinson, 14.30 Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans 16.00 Otroški variete 17.55 Nanizanka: Mai dire sì 18.55 Kviza: La verità, 19.35 Cos'è cos'è, vmes News 20.25 Variete: Il Tg delle vacanze (vodijo I Tretre) 20.40 Film: Romeo e Giulietta (dram., VB-It. 1968, r. Franco Zeffirelli, i. Olivia Hussey) 22.40 Nan.: Casa Vianello 23.20 Variete: Maurizio Costanzo Candid Show, vmes (24.00) News 1.35 Variete: Il Tg delle vacanze 1.50 Nad.: Venti di guerra 2.55 Film: La leggenda di Sleepy Hollow (pon.) 4.00 Nanizanka: Missione impossibile	8.00 Nadaljevanje: Riviera, 8.50 La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria, 12.00 Riviera 12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.00 Nadaljevanje: Dallas, 14.00 Sentieri, 14.55 Piccola Cenerentola 15.25 Nadaljevanje: Señora, 16.05 Stellina, 17.00 La valle dei pini 17.55 TV4 Vesti 18.00 Nanizanka: General Hospital (i. John Reilly) 18.45 Nadaljevanje: Febbre d'amore... tre anni dopo, 19.40 Primavera 20.35 Nadaljevanje: Cristal 22.30 Nanizanka: California - Eva contro Eva 23.30 Film: Dramma della gelosia - Tutti i particolari in cronaca (kom., It. 1970, r. Ettore Scola, i. Marcello Mastroianni, Monica Vitti, Giancarlo Giannini) 1.40 Nadaljevanje: Dallas 2.40 Nanizanki: Love Boat, 3.30 Quincy 4.20 Nanizanka non stop	7.00 Otroška oddaja 8.30 Odprti studio 9.00 Kviz: Urka! 10.00 Nanizanka: Il mio amico Ultraman, 10.45 Riptide 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.30 Glasba: Festivalbar 13.45 Film: I nipoti di Zorro (kom., It. 1968, r. Marcello Cioccolini, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia) 16.00 Film: I cadetti di Guascogna (kom., It. 1951, r. Mario Mattoli, i. Walter Chiari) 18.00 Nanizanka: Adam 12 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: A-Team - Incidente di confine 20.00 Risanke 20.30 Film: Il tempio di fuoco (pust., ZDA 1986, r. Jack Lee Thompson, i. Louis Gosset jr., Chuck Norris) 22.30 Film: Fuga infernale (pust., ZDA 1986, r. Eric Carson, i. Tom Skerritt) 0.30 Odprti studio 0.45 Film: I nipoti di Zorro 3.00 Programi non stop	13.00 Risanke 14.30 Film: Il pirata del diavolo (pust., It. 1964, r. Roberto Mauri, i. Richard Harrison) 16.00 Film: Fra Manisco cerca guai (kom., It. 1961, r. A.W. Tamburella, i. Aldo Fabrizi) 17.30 Film: Due strani papà (kom., It. 1983, r. Mariano Laurenti, i. Pippo Franco) 19.30 Risanke 20.30 Film: Rangers attacco ora X (vojni, 1970, r. R. Bianchi Montero, i. Dale Cummings, Carlo Hinzermann) 22.00 Rafting 22.30 Variete: Emozioni nel blu 23.30 Film: 4 matti cercano manicomio confortevole (kom., r. Raphael Gordon, i. S. Aguillar)	10.45 Telefriuli non stop 15.00 Nan.: Squadra segreta 16.00 Nanizanki: S.O.S. Polizia, 17.50 Hallo Witch 18.50 Dok.: Sguardi sul mondo 19.20 Dnevnik 19.30 Župan in njegovi ljudje 20.30 Nad.: Delitto in piazza 21.30 Film: Il diabolico dottor Biddles (pust., ZDA 1970, i. Roddy McDowall) 22.30 Nočne vesti 23.30 Rubrika o motorjih	5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.00-20.00 Informativno politični in servisi program z izbrano glasbo; 6.35 Vremenska napoved; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Glasba; 8.30 Dnevnikov odmev; 9.35 Informacije v tujih jezikih; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Do trinajstih; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Čestitke poslušalcev; 17.00 Studio; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu (v živo) in glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Nočni program.
TELE 4	RADIO KOPER	RADIO KOPER	TELEFRIULI	TELE 4	RADIO KOPER
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	7.00, 13.00, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjki in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želji; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital predstavlja Klasiko; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos RS; 23.00 Nočni Program.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pripovedi; 12.00 Glasba po želji v živo; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Komedijski; 16.00 Vesele poletje; 17.00 Telefonski pozivi v živo; 17.50 Poletni kocert; 18.00 Marlboro; 19.00 Najlepše; 20.00 Nočni program.	10.45 Telefriuli non stop 15.00 Nan.: Squadra segreta 16.00 Nanizanki: S.O.S. Polizia, 17.50 Hallo Witch 18.50 Dok.: Sguardi sul mondo 19.20 Dnevnik 19.30 Župan in njegovi ljudje 20.30 Nad.: Delitto in piazza 21.30 Film: Il diabolico dottor Biddles (pust., ZDA 1970, i. Roddy McDowall) 22.30 Nočne vesti 23.30 Rubrika o motorjih	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 18.00 Keltška glasba; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time.

Dilema o eni ali dveh bolnišnicah razbila večino na Goriški občini

Ni se še polegel prah, ki ga je dvignila afera Majo-Scarano-Coronini, in že se je večinska koalicija na Goriški občini znašla v novem vrtincu polemik. Na predsinocni seji občinskega sveta je ob razpravi o eni ali dveh novih bolnišnicah za goriško pokrajino petstrankarska večina (s podporo PLI in Zelenih smejočega se sonca) "skopnela" kot marčni sneg. Še sreča, da je bila ta seja zadnja pred dopusti: stranke bodo imele dober mesec časa, da skušajo zaceliti politične rane, ki jih je zapustilo predsinocno razburljivo prerekanje. Postavlja pa se zelo resno vprašanje, ali bo septembra na čelu občine še vedno sedanja koalicija. V tem trenutku vse daje slutiti da ne.

Jabolko spora je bila razprava o resoluciji, ki sta jo dva občinska svetovalec-zdravnika (Pecorari - PRI in Zappalà - KD) pred skoraj dvema mesecema predložila v prid predlogu za gradnjo ene same nove bolnišnice v goriški pokrajini. Kot znano sta se občini Gorica in Tržič ter KZE pred časom opredelili za dve novi bolnišnici. S časom pa se je ustvarila širša družbena in politična fronta, ki se zavzema za enotno pokrajinsko bolnišnico. Ta izbira - pravijo - bo cenejša, racionalnejša in iz vidika zdravstvene oskrbe gotovo učinkovitejša, saj bo glede na število prebivalstva ena sodobno opremljena bolnišnica boljše kot pa dve polovični. Pobudo so podprli zdravniki, sindikati, razne družbene organizacije (ACLI, Razso-dišče za pravice bolnikov itd.), mnoge manjše občine ter številni vodilni predstavniki strank tako iz vrst večine kot opozicije. Da bi predlog prodrli pa je nujno, da ga osvoji goriški (in morebiti tudi tržiški) občinski svet, preden bodo storjeni nadaljnji koraki v smeri gradnje dveh bolnišnic.

Zaradi tega so se načelniki strank v občinskem svetu dogovorili z županom, da bodo o resoluciji razpravljali pred dopusti. Toda župana predsinoci ni bilo, ker je bil na uradnih razgovorih v Rimu. Podžupan Del Ben je predlagal, naj bi zaradi njegove odsotnosti tako pomembno razpravo odložili na naslednji ponedeljek, ko bi v ta namen sklicali izredno

sejo. Že ta predlog pa je razburil mnoge svetovalce, ki so v njem videli prvi poskus torpediranja pobude za enotno bolnišnico. Že predsinoci je namreč bila odsotna četrtina vseh svetovalcev. V ponedeljek, so enoglasno ocenili predstavniki DSL, PRI, obeh zelenih list, MSI ter nekaj svetovalcev KD, bodo mnogi zaradi predhodno dogovorjenega razporeda sej občinskega sveta že na dopustu: občinski svet zanesljivo ne bo sklepčen, obravnava resolucije pa bo zdrknila na september, ko utegne biti že prepozno.

Po skoraj poldrugi uri prerekanja o tem so z glasovanjem sklenili, naj se o zadevi razpravlja takoj. Predlog je prodril z minimalno večino 15:14 ob odločilnem vzdržanju odbornika Fornasira (KD). Za takojšnjo razpravo je glasovala vsa opozicija (DSL, MSI, Zeleni golobice), tri stranke večine (PRI, PLI, Zeleni smejočega se sonca) ter nekaj svetovalcev KD. Izid glasovanja je razkazal načelnika KD Obita, ki je nemudoma pobral aktovko in zapustil sejno dvorano. Sledilo so mu odbornika Tuzzi in Colella, nekaj drugih svetovalcev KD, postopoma pa še socialisti in socialdemokrati. Večina je bila razklana: tisti njeni predstavniki, ki hočejo za vsako ceno dve novi bolnišnici na Goriškem, so očitno skušali doseči, da bi občinski svet bil nesklepčen. Čeprav je med razpravo stvelilo prisotnih stalno nihalo nad in pod 20 (vsaj toliko prisotnih je potrebnih za veljavnost seje ob glasovanjih, povsem normalno pa je v praksi, da razprave potekajo tudi ob manjšem številu navzočih, je na ugovor s tem v zvezi pojasnil sam predsedujoči Del Ben), je kompaktna prisotnost 10 svetovalcev opozicije ter šestih svetovalcev KD, dveh PRI, svetovalke zelenih smejočega se sonca (skupaj 19, ki jim gre pristiže še Del Bena, ki kot predsedujoči ni mogel zapustiti seje) dajala slutiti, da bo resolucija za enotno bolnišnico odobrena. Večina govornikov (Pecorari - PRI, Lamberti - DSL, Cocianini, Zappalà in Soffiati - KD, Boileau - Zel.sonce, Noselli - MSI) je podprla predlog. Fiorelli (Zel.golobice) je kljub pomislekom, zaradi katerih je predlagal

pokrajinski referendum o problemu, napovedal podporo resoluciji. Proti se je izrekel le Zucalli (PSI), ki je imel dokaj pomenljiv politični poseg: preden je še sam zapustil dvorano je ostale navzoče svetovalce večine ožigoskal kot izdajalce. Ocenil je, da se je koalicija razsula in napovedal, da bodo socialisti nemudoma zahtevali politično preverjanje.

Najbolj razburljivi trenutki pa so prišli šele kasneje, ko je podžupan Del Ben naenkrat zaključil razpravo, čeprav je svetovalec KD Zappalà z dvignjeno roko še prosil za besedo, in začel s preverjanjem števila navzočih, potem ko se je iz dvorane umaknil še Breščak (SSK). Del Ben je preštel 19 prisotnih in nič ni pomagalo, da je le hip zatem prihrumel s hodnika še 20. svetovalec (Cocianni - KD). Podžupan je dejal, da prekinja sejo zaradi nesklepčnosti. Proti tej potezi je vztrajalo vseh ostalih 19 navzočih. Del Benu so očitali, da je zlonamerno in samovoljno izkoristil trenutno odstonost nekaterih svetovalcev (ki so bili na hodniku) potem ko je sam dejal, da do trenutka glasovanja ni potrebna prisotnost dvajsetih v dvorani. Očitno so mu, da je nalašč preštel prisotne v naglici in to še pred glasovalnimi izjavami, da bi tako preprečil glasovanje, ki bi zanesljivo pomenilo odobritev predloga za enotno bolnišnico. Letele so še druge težke besede in očitki: Del Ben naj bi samovoljno kršil pravilnik (s štetjem v nepravem trenutku), dolgoletno prakso v delovanju občinskega sveta (ker ni dal časa svetovalcem na hodniku, da se vrnejo v dvorano) in pravico svetovalca, ki je še prosil za besedo, pa mu je predsedujoči ni dal.

Podžupan se za te očitke ni zmenil in vztrajal pri svojem. Dejaj, da je ravnal korektno, kdor pa mu očita zlonamernost naj to jasno pove. Busolini DSL je sprejel izziv in mu je zabrusil, da mu očita prav zlonamerno in samovoljno ravnanje. Del Ben se je zaradi tega užalil in je ob zaprepačenosti vseh navzočih svetovalcev dokončno prekinil sejo ter zapustil dvorano.

Zaradi spora v večini DSL zahteva odstop župana in odbornikov

Ostra nesoglasja v večinski koaliciji in razplet predsinocne seje goriškega občinskega sveta so bili že včeraj predmet prvih ocen v političnih krogih. Občinski svet se sicer predvideva, da ne bo sestal do septembra, predtem pa bodo morale stranke ugledati medsebojne spore pa tudi notranja nesoglasja, ki so zlasti ostra med pripadniki raznih struj v KD. Pričakovati je torej politično preverjanje, nekateri pa že govorijo o odprti krizi.

Taka je zlasti ocena občinske svetovalske skupine DSL, ki v tiskovnem sporočilu ugotavlja, da večinske koalicije na občini ni več. Demokratična stranka levece ostro obsoja "nezaslišano nadutost", s katero je podžupan Del Ben po njihovi oceni nekorektno in v nasprotju s pravilnikom preprečil glasovanje o vprašanju bolnišnice. Strupene puščice letijo tudi proti socialistom in delu svetovalcev KD, ki so zapustili sejo. S tem so zaradi svojih z gradnjo dveh bolnišnic povezanih interesov raje osmešili občinski svet kot pa da bi sprejeli odkrito razpravo.

Že pri prvi od zahtevnih izbir (sledijo pa še šola za financiranje in obvoznica) je večina nerodno razpadla, nadaljuje DSL. Župan, ki se je spotaknil ob zadevi Majo, podžupan ob bolnišnici in ostanki njune večine naj zaradi tega odstopijo in prepustijo mesto novi, resnejši večini, ki naj bo sposobna reševati probleme mesta. Poleg tega, zaključujejo, pa je potreben tudi drugačen, korektniji in demokratičnejši način vodenja občinskega sveta.

Vodil jo je predsednik pokrajine Saccavini

Delegacija upraviteljev na obisku pri vladi in v senatni zbornici

V Rimu se je v sredo mudila delegacija goriških in tržiških upraviteljev in predstavnikov gospodarskega življenja. Predstavnike vlade in parlamenta so podrobneje seznanili s posledicami dolgotrajne jugoslovanske krize na tukajšnje gospodarstvo in z ukrepi, ki bi bili primerni za premostitev sedanjega težavnega položaja. Najhuje je prizadeta trgovinska dejavnost, vendar je posledice bolj ali manj občutiti tudi v drugih gospodarskih panogah.

Predsednik goriške pokrajinske uprave Gino Saccavini, ki je vodil delegacijo, v njej pa so bili še župan Scarano in podpredsednik Trgovinske zbornice Sacchetti je podtajniku pri Ministrskem svetu Ninu Cristoforiju izročil dokument, ki nadrobno prikazuje stanje in predlaga vrsto vladnih ukrepov.

Gre za ukrepe upravnega značaja (odobritev že predvidenih ugodnosti in olajšav), kakor tudi za pripravo posebnih zakonskih norm. Vlada naj bi odobrila odgoditev plačila davka ILOR, IRPEG in socialnih prispevkov INPS. Olajšave naj bi priznali tudi kar zadeva plačevanje davka na dodatno vrednost (IVA), glede poročevanja na avtonomnem računu itd. Razvideli pa naj bi tudi možnost priznanja posebnih doklade (integracije) za zaposlene osebe in to za tiste dejavnosti, ki so doslej v največji meri občutile posledice krize.

Predstavnik vlade je obljubil svoje posredovanje da se čimprej najde najbolj primerne rešitve. Predsednik Sac-

cavini je pred sestankom s poslancem Cristoforijem imel srečanje še s senatorji Battellom, Agnelljem, Spetičem, Triglio in Santinijem.

Obisk v Rimu je prvi neposredni akt po srečanju, ki sta ga imela prejšnji teden predsednika goriške in tržiške pokrajine in kjer je bil govor o skupni strategiji za premagovanje sedanjega nelahkega položaja gospodarstva teh dveh pokrajin.

Prenovljena cesta za Štmaver

Prejšnjo soboto so slovesno predali namenu preurejene ceste, ki pelje iz Pevme preko Koštabone do Štmavra. Gre za pomembno pridobitev zlasti za kmete, ki se stalno poslužujejo omenjene cestne povezave. Slovesnosti so se med drugimi udeležili goriški podžupan Mario Del Ben, odbornik za promet Marjan Breščak, predsednik Gorske skupnosti Hadrijan Corsi in seveda predsednik rajonskega sveta Pevma - Štmaver - Oslavje Silvan Primožič. Ta je tudi uvodoma poudaril pomembnost prenovljene cestne povezave za celotno prebivalstvo Štmavra, saj je bila cesta pred deli sila nevarna in ozka. Dela je omogočila Briška gorska skupnost s prispevkom v znesku 50 milijonov lir. Asfaltno cestno podlago bodo sicer dokončno uredili šele po obnovitvi vodovodnega omrežja, ki spada med srednjeročne programe goriške občinske uprave.

Navdušenje ob kvalitetnem rocku za mir in solidarnost s Slovenijo

Koncert za Slovenijo, ki ga je v torek Kulturni dom v sodelovanju z drugo Mitt in pod pokroviteljstvom Kmečke banke ter Goriške hranilnice organiziral pod prireditvenim šotom na goriškem gradu, je bil brez dvoma velik kulturni in solidarnostni dogodek. Na prireditvi se je zbralo okrog 650 poslušalcev, ki so z vstopnicami prispevali v sklad za pomoč Sloveniji. K tolikšnemu odzivu je nedvomno prispevala občutljivost za solidarnostni namen prireditve in za gesla v prid miru, za samoodločbo

narodov ter proti vojni v Jugoslaviji, po drugi strani pa tudi pestra in kakovostna zasedba nastopajočih. Na odru se je zvrstilo šest glasbenih skupin oz. skladateljev, ki so predstavili različne vrste moderne, mladim najbližje glasbe.

Začetni led je bil takoj prebit, ko so stari goriški rockerski mački ansambla Panterji zaigrali prve note uspešnice Rolling Stonesov Lady Jane. Ni se še polegel aplavz za ta prvi nastop, ko se je na odru predstavil go-

riški kantavtor Gino Pipia s skupino "I Trovieri". Odlični vtis je zapustil tržiški rock ansambel "Disequazione", ki se je predstavil s solidno izvedbo originalnih skladb, pri čemer je bil za oko in uho prijeten nastop samozvestne in pevsko nadarjene solistke. Drugačno vendar nič manj kakovostno glasbo je nato predstavil pesnik in skladatelj Raul Lovisoni iz Cervinjana, ki je s suito na glas, flavto in klaviature "Puare Europe" (v furlanščini: Uboga Evropa), predstavil tudi tematsko posrečen prispevek k večeru.

Levji delež na koncertu sta nato imeli skupini "Le orme" v zasedbi Aldo Tagliapietra (glas in bas), Michi Dei Rossi (bobni) in Michele Bon (klaviature) ter Agropop. Tagliapietra in tovariši so predstavili nekaj lastnih slavni skladb (Amico di ieri, Cemento armato itd.). Lennonovo Imagine, za slovo pa so skupaj z vsemi prej naštetimi nastopajočimi intonirali svetovno himno miru Give peace a chance. Navdušenje je s tem doseglo višek in se ni poleglo do konca nastopa ljubljanskih agropopovcev, ki so z neustavljivo pevko Šerbi in vrazjim ritmom starih uspešnic ter novejših (morda nekoliko pretirano domovinsko retoričnih) pesmi znali obdržati prvo temperaturo med občinstvom vse do poslednje note, ki je zadonela malo pred polnočjo.

Na sliki (foto Marinčič) skupinska izvedba Lennonoze Give peace a chance "za Slovenijo"

V Sloveniji dražji bencin

Bencin na črpalkah preko meje se je znova podražil. 98-oktanski bencin stane zdaj 22,70 dinarjev za liter, neosvinčeni bencin 21,50, plinsko olje pa 19 dinarjev za liter. Podražili so se tudi drugi naftni derivati.

Po informacijah, ki smo jih dobili na Petrolovi črpalki v Rožni dolini, je treba za liter super goriva v lirah odšteti 1361 lir, za dizelsko gorivo 1085, za neosvinčeni bencin pa 1289. Prejšnje cene so bile za približno dbajset odstotkov nižje in sicer bencin super 1091 lir, plinsko olje 870 lir, neosvinčeni bencin 1031 lir.

Zadeva Coronini

Radio popolare — ljudski radio bo danes ob 18. uri (ponovitev bo jutri ob 9. uri) v okviru rubrike Zakon je enak za vse — prenašal pogovor o zadevi Sklad Coronini — Scarano — Majo. Kakor smo že poročali, je zadeva bila predmet vroče razprave na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Gorici, ki je na isti seji sprejel tudi odstop svetovalca Maja.

Predstavniki goriškega Odbora so včeraj izročili prvi prispevek

V človekoljubno akcijo zbiranja pomoči za žrtve vojne v Sloveniji in za odpravljanje posledic so se aktivno vključile tudi slovenske organizacije v zamejstvu, v vseh krajih naše dežele.

Tako na Goriškem, kakor na Tržaškem sta se ustanovila solidarnostna odbora za pomoč Sloveniji, ki sta doslej opravila pomembno nalogo.

Predstavniki goriškega Odbora so bili včeraj v Ljubljani, na povabilo Rdečega križa Slovenije in Karitasa. Damjan Paulin, Igor Komel in Bernard Spacapan so se srečali na sedežu Rdečega križa Slovenije, na Mirju, s predstavniki obeh humanitarnih ustanov ter jim v prijateljskem in stvarnem razgovoru obrazložili do zdaj opravljeno delo ter tudi načrte za nadaljevanje akcije zbiranja pomoči.

Ob obisku v Ljubljani so predstavniki Odbora izročili tudi prvi del do zdaj zbranih denarnih sredstev. Namestili jih bodo kot pomoč v tem trenutku zaradi vojne najbolj prizadetim družinam.

Sekretar Predsedsva Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič ter predstavnik Karitasa Franc Bole, sta se v ime-

nu obeh ustanov zahvalila za vsesplošno angažiranje Slovencev v Italiji ter za izredno solidarnost v teh težkih trenutkih. Prosila sta člane delegacije naj zahvalo prenesejo vsem, ki so na katerikoli način prispevali v sklad za pomoč Sloveniji '91.

izleti

MPZ Rupa—Peč priredi 4-dnevni izlet v Budimpešto. Na razpolago je še nekaj mest. Interesenti naj pokličejo po telefonu našt. 882230.

razna obvestila

Družba se dobi danes, 2. 8. ob 20. uri na Placuti.

Občina Sovodnje obvešča, da je osnutek občinskega statuta na razpolago občanom v knjižnici in na sedežih kulturnih in športnih društev. Vsakdo lahko predstavi pismene pripombe na tajništvo občine do 20. avgusta.

Tajništvo srednje šole Trinko obvešča, da je bil rok vpisa za tečaj 150 ur podaljšan do 20. avgusta 1991.

Nevihtha spodila Witz orchestro

V sredo zvečer napovedani koncert Witz orchestra in komika Lina Toffola je bil prenešen zaradi višje sile. Silovita nevihta je namreč dodobra zalila oder in tudi nekaj vrst sedežev. Celoten spored so zato preložili do ponedeljka 5. t.m.

Nocoj — seveda v kolikor ne bo prirediteljem spet zagodlo vreme — bo na gradu drugi večer posvečen amaterskemu gledališču. Ob 21. uri bo nastopila odrska skupina iz Pordenona z delom Hiša na deželi A.F.F. Kotzebueja.

Poleg ponedeljkovega nastopa Witz orchestra in komika L. Toffola, naj opozorimo na koncert ansambla Vecchia Vienna, ki bo v četrtek, 8. avgusta.

Šolsko skrbništvo obvešča, da so na oglasni deski skrbništva objavljene dokončne pokrajinske lestvice za dodelitev učnih mest v italijanskih in slovenskih višjih srednjih šolah. Interesenti lahko vložijo prošnje za celoletne suplenke ravnateljem posameznih zavodov v roku 20 dni od 31. julija dalje.

kino

Gorica

CORSO Zaprtο.
VERDI Zaprtο.
VITTORIA Zaprtο.

Tržič

COMUNALE Zaprtο.
EXCELSIOR Zaprtο.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Kralj bokserjev«.
SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Lov na Rdeči oktober«. Ob 22.30 »Popoldanske strasti«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Moro — dr. Alesani — Trg de Amicis 10 — tel. 530268.

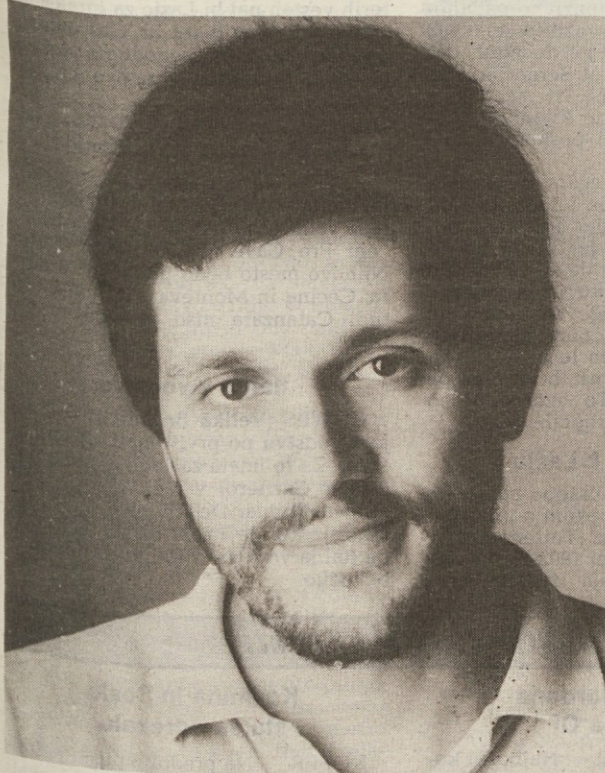
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 2 (Comunale) — ul. A. Manlio 14 a/b — tel. 480405.

pogrebi

Danes ob 10.10 Mario Millo iz bolnišnice San Giusto v Tržič, ob 12.30 Zelio Zoppi — krsto pripeljejo iz Pordenona na glavno pokopališče.

Portret »otroškega« igralca in režiserja Giorgia Amodea Čeprav brez velikega zaslužka a z neizmernim zadoščenjem

Odrasli, ste si v zadnjih časih ogledali kako gledališko predstavo za otroke? Verjetno ne, če niste po poklicu učitelji in nimate majhnih otrok, ki bi jih spremljali v gledališču. Res škoda, kajti take predstave omogočajo avtorjem, režiserjem in igralcem, da sprostijo domišljijo, ker nimajo omejitev, ki jih postavljajo gledališča za odrasle. Otroci nimajo predsodkov, ne zanima jih, če v igri nastopa slaven igralec ali jo je postavil cenjen režiser. Zato predstavo spremljajo povsem neobremenjeni in spontano pokažejo, če jim je všeč ali ne. To je tudi edini pogoj, ki mu mora otroško gledališče zadostiti, zato je gledalcem vseh starosti užitek zagotovljen in prav tako zadoščenje za ustvarjalce predstave. Če pa si gledališnik želi splošne popularnosti in morda tudi solidnega gmojnega zadoščenja, ju po tej poti ne bo dosegel. Zakaj se torej mlad igralec skoraj izključno posveti otroškemu gledališču in to celo za predšolske otroke? Giorgia Amodeo odgovarja, da preprosto zaradi veselja, ki ga

občuti, ko se postavi v odnos z otroki, zaradi čustvene udeležnosti tako pri občinstvu kot pri igralcu.

Preden nadaljujemo s portretom mladega igralca, natosimo nekaj skromnih podatkov iz njegovega curriculum vitae. Rodil se je 6. aprila 1960 v Trstu; leta 1983 je diplomiral na akademiji Dei Filodrammatici v Milanu, svoje navdušenje nad otroškim gledališčem je dokazal še s tezo o *Razvoju in opredelitvi gledališke predstave za otroške vrtnice v Italiji v 80. letih*, s katero je diplomiral na tukajšnji filozofski fakulteti. Že dolgo let sodeluje z gledališko zadrugo *La Contrada*, pri kateri bo v kratkem prevzel organizacijsko in umetniško vodstvo dejavnosti za otroke.

O sebi pravi, da je predvsem igralec, ki pa noče biti le interpret, ampak želi ustvariti odnos posredovanja med sabo in občinstvom. Njegovo otrokom namenjeno gledališko ustvarjanje sloni na empatiji med igralcem in občinstvom, kajti - kot je poudaril Bruno Bettelheim - pri pripovedovanju pravljice je treba doživljati skupaj s poslušalci. Da se ustvari stik med igralcem in otroki je potrebna popolna iskrenost, kajti otroci takoj začutijo, če igralec sodeluje pri predstavi s srcem in če mu je to v veselje. Pri otrocih si ne smeš dovoliti, da bi bil utrujen ali naveličan, vendar pa se potem počutiš veliko bolj obogaten kot po predstavi za odrasle. To je nova razsežnost, ki bi jo bilo treba uresničiti tudi v predstavah za odrasle. Nekdanje informativne in rekreativne funkcije gledališča ni več, zato mora postati priložnost za združevanje, sporazumevanje in sodelovanje. Mnogi to že čutijo in zaradi tega je dandanes toliko amaterskih skupin in nenavadnih, čudnih gledaliških predstav.

Amodeova zadnja uprizoritev je pravljica o *Grdem račku*, ki jo je predstavil na Festivalu v Miljah in v kateri nastopa s Cristino Primavera. To ni običajna predstava z igralci na odru in gledalci v dvorani, temveč so vsi zbrani okoli pogrnjene mize, predmeti, na njej pa čarobno oživijo in postanejo glavni junaki pripovedovane zgodbe. Vendar ne gre za lutkovno gledališče, kajti predmeti niso v resnici animirani, ampak so samo podlaga za pripovedovanje. Taka uprizoritev ne zahteva veliko stroškov - kar je nujno za mladinsko dejavnost, ki se ji po razmahu v 70. letih danes ne pišejo rožnati časi - zato pa so potrebne učinkovite ideje in veliko dela, da s skromnimi sredstvi pritegne pozornost. Poleg tega igralec ni le interpret, ampak so potrebni stalni »režiserski« posegi med predstavo, ker jo je treba prilagajati odzivu otrok, pri katerih ima Amodeo izreden uspeh.

Za prihodnjo sezono ima Giorgia Amodeo še veliko načrtov, od katerih mu je zlasti pri srcu zamisel, da bodo ob nedeljah dopoldne igralci v gledališču Cristallo brali pravljice. Doslje so se med drugim že z navdušenjem odzvali Ariella Reggio, Orazio Bobbio in Cochi Ponzoni. (bov)

Mladi glasbeniki na tednu v Stresi

S koncerti, ki se bodo začeli 24. avgusta, bodo Glasbeni tedni v Stresi praznovali svojo tridesetletnico. V okviru te prireditve pa bo pregled, ki je posvečen mladim izvajalcem, praznoval prav tako častljivo in spoštovanj vredno 25-letnico. Glasbeni tedni so uradno postali festival leta 1967, posebno pozornost mladim izvajalcem pa je posvetila že izvedba leta 1966, ki je začela zbirati mlade dobitnike nagrad, zmagovalce uglednih natečajev in obetavne glasbenike sploh.

Prva leta so ti mladi izvajalci nastopali v salonu Vile azaleje, ki jo je festivalu dal na razpolago hotelski kompleks ob jezeru Maggiore. Odlični izvajalci so si kmalu pridobili dovolj ugleda, da so se lahko selili v Kongresno palačo, kjer potekajo najvažnejše prireditve. V 25 letih je pregled povabil pred občinstvo preko 100 mladih izvajalcev, od katerih je marsikdo sedaj že uveljavljen glasbenik. Tudi zato je »oddelek mladih« prenehal imeti preizkusne značilnosti in je postal del Glasbenih tednov. V zadnjih letih imajo organizatorji res velike probleme z zbiranjem nastopajočih, a ne ker bi jih bilo premalo, nasprotno, preveč je obetavnih mladih glasbenikov, ki se upravičeno potegujejo za nastop v Stresi.

Pregled »Mladi« predvideva letos samo štiri koncerte: dva od treh povabljenih pianistov - William Stephenson in Gustavo Romero - bosta nastopila 25. oz. 26. avgusta, skratka takoj ob otvoritvi; tretji pianist Pietro De Maria se bo predstavil občinstvu 4. septembra; pregled bo zaključila 14. septembra skupina Il trio di Torino.

William Stephenson je eden najbolj obetavnih mladih pianistov v Angliji. Nastopal je že v najbolj uglednih londonskih dvoranh, kot so Royal Festival Hall in Barbican Center, nastopil je že kot solist in ob orkestru v ZDA. Nagrade je prejel na Natečaju kraljice Elizabete v Bruslju in na natečaju v Enni, vabilo v Streso pa mu je prislu-

žila prva nagrada na natečaju Pozzoli v Seregnu leta 1989.

Gustavo Romero se je rodil leta 1965 v Kaliforniji, v revni južnoameriški družini. Študij mu je omogočila radodarna gospa, ki je zaslutila v njem talent. Obiskoval je tako Juilliard School in Columbia University v New Yorku. Občinstvo ga je izredno dobro sprejelo na klavirskem festivalu v Bergamu in v Parizu, kjer je nastopal v okviru ciklusa v Louvru. S filharmoniki pod vodstvom Zubina Mehte je nastopil v Chicagu, Houstonu, Bostonu in New Yorku. Pred dvema letoma je prejel prvo nagrado na natečaju Clara Haskil v Motreuxu.

Pietro De Maria je najnovejša »zvezda« med mladimi italijanskimi pianisti. Rodil se je v Benetkah leta 1967, pedagog mu je bil Gino Gorini, dokler se ni vpisal na ženevski Konservatorij, da bi obiskoval »classe de virtuosité« pri Marii Tipo. Star je bil komaj 13 let, ko je zmagal na natečaju Cortot v Milanu, uspeh je nato doživel v Španiji, medtem ko je pred kratkim na natečaju Čajkovski v moskvi prejel nagrado kritikov in posebno nagrado žirije. Prvo nagrado si je lani prisvojil tudi na natečaju Gledališča alla Scala, ki nosi naslov po Dinu Cianiju.

Il trio di Torino je nastal pred dobri tremi leti. Vsi trije člani so rojeni v piemontski prestolnici, vsi trije poučujejo na turinskem Konservatoriju, zato tudi ni čudno, da si je skupina nadela tako ime. Giacomo Fuga je skladatelj sin in igra klavir, Sergio Lamberto je violinist, Dario Destefano pa violončelist. Ko so sklenili, da bodo skupaj igrali in nastopali, so vsak posebej imeli že dovolj izkušenj s koncertiranjem. Marsikdo pravi - in verjetno upravičeno, da na tem ansamblu sloni mnogo upanj v zvezi z uveljavitvijo italijanske komorne glasbe. Verjetno je isto menila žirija na natečaju Viotti v Vercelliju, ko je Triu lani podelila prvo nagrado.

Gostje iz SZ v Vili Manin

V sugestivnem okviru Vile Manin bosta v teh dneh dve zelo zanimivi prireditvi: že nocoj nastop beloruske folklorne skupine Čoroski, 9. avgusta pa koncert moskovskega Komornega orkestra z jugoslovanskim violonistom Inom Mirkovičem.

Folklorno skupino Čoroski sestavlja 80 profesionalnih plesalcev, od katerih bo Italijo obiskalo 25 članov. Skupino vodi koreografinja Valentina Čevaju. Velik čar skupine predstavljajo izredno razkošne in pisane noše, ki so pravo bogastvo beloruskega ljudskega izročila.

Moskovski filharmoniki v komorni zasedbi bodo prihodnji petek predstavili Kvartet Gaetana Pugnanija, Bachovo Simfonijo v A-duru in Faminovo Uverturo Simfonične melodrame Orfeja. Ino Mirkovič bo v drugem delu koncerta z orkestrom izvedel Pleyelovo Serenato, Heibergerjevo Dunajsko melodijo, Kreiserjev Dunajski ples, Leharjevo Serenato, ob tem pa še skladbi Rahmaninova in Hačaturjana.

O pesniku, njegovi zbirki in še marsičem

Ko je naš dolinski pesnik, sicer tudi pevec Tržaškega okteta, njegov predsednik, pa še predsednik Združenja književnikov Primorske, po poklicu pa profesor slovenščine na nižji srednji šoli S. Gregorčič v Dolini, 30. maja predstavil svojo novo pesniško zbirko *Pesem Brega* v Tržaški knjigarni, sva se zmenila: ko bo več časa, ko bo dopust, se bova o tej zbirki, o pesnikovanju, pa tudi o drugem pogovorila.

Kje boljši čas, kot v teh pasjih dneh, ko nas vse, ki živimo v mestu, preganjata vročina in sopena? Boris pa živi v Dolini - na Šiji po domače, kjer je njegovo domovanje obkroženo z zelenjem in trto, kjer se človeku kar razširijo prsa, ko zaduha svež in dober zrak.

Zelo rada sem sprejela vabilo za obisk in razgovor, ki ni bil samo prijeten, temveč tudi zanimiv.

»Ti bi hotela vedeti kaj več o odmevih, ki jih je imela moja zadnja pesniška zbirka mad našimi ljudmi? Če hočem biti odkrit, moram povedati, da med mojimi sovaščani ni bilo velikega odziva; doživel pa sem ga med tistimi, ki ljubijo poezijo in ki so jo občutili in razumeli, da sem skozi svoje

pesmi v tej knjigi, izpovedal ljubezen do te zemlje, do svojega rojstnega kraja, do naših navad in običajev, do vsega, kar me od rojstva dalje obdaja.«

Predstavitev knjige je bila, tako sva se oba spomnila, lepa in prirčna. Govor je imel novinar, a tudi pesnik, pravtako po rodu iz Doline, Marij Čuk, kratek nastop pa je imel še Godalni kvartet Glasbene matice.

»Če boš o tem najinem razgovoru kaj zapisala, potem te prosim, da ne pozabiš omeniti prelepega govora kolege in tudi prijatelja Marija. Sam je povedal, da je zbirko pesmi dobro in natančno prebral. In dokazal je, da jih ni samo prebral, temveč, da je tudi razumel njihovo vsebino - vse, kar sem želel v njih izpovedati. Za to sem mu hvaležen in žal mi je, da si govora ni napisal in da ga nismo posneli.«

Boris je napisal že več knjig; kar enajst publikacij mi je pri tem naštel; med temi na primer brošure za društvi Rapotec in Primorsko, nato knjige *Anfora časa*, *In legla je tišina*, *Glas od znotraj*, v italijanščini *L'incendio bianco* in še zadnjo - *Pesem Brega*.

»Če ti povem, da sem zadnjo zbirko napisal v razdobju enega leta, se bodo morda tisti, ki menijo, da se mora knjiga dolgo rojevati, ob to obregnili. A povem ti, da je v meni kar vrelo, da sem si tudi ponoči zapisoval misli, ki sem jih potem zlagal v pesem. Mislim, da sem se v tej knjigi resnično izpovedal, da sem, kljub temu, da sem svojem kraju že posvetil razne črtice in prozo, uresničil, kar sem si mislil, da sem svojem kraju in zemlji dolžen.«

In ko sva tako govorila o njegovi knjigi, sva se spomnila, da ima dolinska občina pravzaprav še vrsto umetnikov: pesnika Čuka iz Doline, Ireno Žerjal in Aleksija Pregarca iz Ričmanj, Nado Švara iz Boljunca, ob njih še glasbenike, slikarje.

»Misli si, da se ti naši kraji raztezajo na morda kakih 30 kvadratnih kilometrih, pa imamo med nami tako bogato zastopstvo vseh vrst umetniškega, pa tudi drugega delovanja.«

Ker je Boris od leta 1980 predsednik Tržaškega okteta, misli seveda že na prihodnjo sezono in koncerte. »Zadnje nastope smo imeli v Miljah, v Ilirski Bistrici in pri Bergamu. Konec avgusta

bomo imeli že prve vaje, prvi nastop pa 1. septembra v Forni di Sopra.«

»Nekaj pa moraš zapisati, kar je bilo zame veliko doživetje. Ko je bil pred kratkim lep glasbeni in pevski večer pri Sireni v Barkovljah, me je Ženska pevska skupina Stu ledi povabila, da bi, kot solist, nastopil s staro ljudsko pesmijo. To skupino zelo cenim zaradi njenega odnosa do ljudskih pesmi. Vabila sem bil še posebej vesel ter se bom svojega solo nastopa, ob sicer veliki tremi, z veseljem vedno spomnil.«

Tudi kot predsednik Združenja književnikov Primorske je Boris z delovanjem zadovoljen. »Tudi ob srečanju na Premu smo bili zelo veseli teh pevk. Septembra bomo imeli v Sežani, morda pa tudi na Opčinah, prvi redni občni zbor, po ustanovnem seveda.«

Kljub počitnicam ima Boris že nove načrte, denimo, da bi zbral v knjigi črtice in druge sestavke, namenjene odrasčajoči mladini. Ne pozabi pa niti na delo v vinogradu. »Potem je tu še družina, hčerka Jasna, ki bo v nedeljo slavila »obe leti« in potem bo tu še začetek novega šolskega leta.«

NEVA LUKES

Zgodovinski časopis

Zgodovinski časopis 45/2, leto 1991

Zgodovinar je predvsem zapisovalec in razčlenjevalec preteklosti, minulih dogodkov in zaključenih procesov; toda dandanašnja dogajanja nas silijo, da se ukvarjamo, zapisujemo in tehtamo tudi sedanost. Neposredno pred izbruhom poskusom okupacije neodvisne države Slovenije je izšla 2. številka letošnjega Zgodovinskega časopisa, morda tudi kot opomin, naj oporo in moč črpamo iz narodove lastne preteklosti.

Kot dokazujejo prispevki v Zgodovinskem časopisu, so področja zgodovinskega raziskovanja raznovrstna in brezbrežna. Tako so v razpravi razčlenjena zgodovinarja Herwiga Wolframa do leta 1976, in sicer proces etnogeneze, vprašanje političnosti, odnosi do Obrov, Langobardov, Bavarcev in Frankov, širjenje krščanstva in cerkvena ureditev, meje dežele, izguba avtonomne statusa, teritorialne povezave, idr.

Bogo Grafenauer je priobčil dva prispevka, oba pa obravnavata vprašanje migracij - v zgodovini Slovencev in v jugoslovanskih deželah od 15. do 18. stoletja. V prvi razpravi je avtor opredelil pojem »migracije« in njene tipe v zgodovini Slovencev ter vpliv tipologij migracij v svetovni zgodovini in v balkanskem sosedstvu na selitve na slovenskih tleh. Nadalje so predstavljena glavna obdobja srednjeveške agrarne kolonizacije in njeni trajni odrazi na Slovenskem. Drugi skih deželah v dobi turških osvajanj (predvsem v Ljubljani v letih 1811-1812 je raziskal Branko Marušič. Balbovi avtobiografski spisi in ljubljanska pisma prijatelju Carlu Vidui odsevajo Balbo-

enot na Balkanu nove oblike in ustvarila na delu jugoslovanskega ozemlja novo etnično podobo.

Tudi Janez Malačič se je posvetil slovenskim migracijam, tokrat t. i. zunanji migracijam v obdobjih 1945-1953 in od 1954 naprej. Začetek prvega obdobja so zaznamovale predvsem politične emigracije, drugo polovico pa administrativni sistem planiranja delovne sile, ki pa pri nas k sreči ni v celoti zaživel. Posebno zanimiv vidik zunanjih migracij je predstavljala neuspeh poskus jugoslovanskih oblasti, da bi s posebno propagandno akcijo pritegnili del predvojnih emigrantov, da bi se vrnili v domovino. Leto 1954 je avtor izbral kot ločnico zato, ker so od tega leta v registrih prebivalstva Slovenije zapisani tekoči podatki o selitvah. V tem poglavju obravnava medrepubliške migracije, ki so bile predvsem posledica delovanja ekonomskih dejavnikov in migracije v tujino; J. Malačič ugotavlja, da so bile zunanje migracije v Sloveniji v celotnem povojnem obdobju neugodne, kar so izražale prevsem ekonomske neugode migracije. Slovenski prostor je v preteklosti večkrat menjal gospodarja; tako je bilo potrebno po razpadu Ilirskih provinc likvidirati tudi dolgove, to delo pa naj bi opravil Cesare Balbo, eden izmed oblikovalcev italijanskega Risorgimenta, katerega bivanje v Ljubljani v letih 1811-1812 je raziskal Branko Marušič. Balbovi avtobiografski spisi in ljubljanska pisma prijatelju Carlu Vidui odsevajo Balbo-

vo nelagodno počutje v Ljubljani, »samoti, ki je slabša od pušave«. Ljubljanske-ilirske izkušnje niso pustile globljih spoznanj v objavah Cesara Balba.

Olga Janša-Zorn je predstavila delovanje Historičnega društva za Kranjsko, ki je bilo ustanovljeno leta 1843 kot del Historičnega društva za Notranjo Avstrijo. Zgodovinska društva so si postavila nalogo, da zbirajo, rešujejo in obdelujejo zgodovinske spomenike dežele, listine, zgradbe, podobe in sploh vse preostanke preteklega kulturnega življenja.

V tej številki Zgodovinskega časopisa lahko preberemo tudi prvi del zanimive in v našem zgodovinoisopisju tematsko in metodološko nove razprave Andreja Studna o stanovanski kulturi izbranih ljubljanskih ulic leta 1910. Razprava temelji na gradivu popis prebivalstva leta 1910, ki je izjemno poveden ter bogat vir in ga je avtor izkoristil za razsvetlitev človekove materialne kulture in širše - vsakdanjega življenja, ki se odvija tudi ali predvsem v hišah in stanovanjih.

Razprava Marjana Britovška se sooča z osnovnimi mislimi Leva Davidoviča Trockega o sovjetskem birokratizmu, ki jih vsebuje polemična brošura *Novi kurz*. V obdobju med dvema vojnama se je z reševanjem socialnoekonomskih problemov delavcev v Sloveniji ukvarjala tudi Delavska zbornica za Slovenijo. Njeno vlogo v prizadevanjih za izboljšanje socialne zakonodaje, v posredovanjih za urejanje delovnih in gmojnih

pogojev delavcev in nameščencev je predstavil Miroslav Stiplošek. Z delavstvom med vojnama se v svojem prispevku ukvarja tudi France Kresal. Članek prikazuje naraščanje števila delavcev v Sloveniji, njegovo strukturo po gospodarskih panogah, še posebno pozornost pa posveča koncentraciji delavstva v rudarskih revirjih in industrijskih centrih.

Naj med poročili o kongresih in simpozijih omenim informacijo o seminarju o prvi svetovni vojni v Foglianu Redipuglia (december 1990), katerega namen je bil spoznati razmišljanja, obnašanje, vsakdanjik vojaka na fronti in v zaledju ter razširiti spoznanja sodobnega italijanskega zgodovinoisopisja v 1. svetovni vojni ter poročilo Borisa Gombača o goriškem znanstvenem simpoziju na temo muzejstva Il Museo Civico (23. februar 1991).

Poročevalci o novih publikacijah so tokrat izčrpno poročali o knjigah, ki so zanimive tudi za slovenski prostor onstran slovenske državne meje oziroma so na tem prostoru izšle. Tako so predstavljene: zbornik o goriškem škofu Antonu Mahnič *Mahničev simpozij v Rimu*, publikacija v dveh delih *La gente. La guerra* o mnogovrstnih dimenzijah 1. svetovne vojne v Furlaniji in na Primorskem, knjiga Vida Vremca *Pinko Tomazič in drugi tržaški proces 1941* - predstavitev le-te je predvsem izraz razočaranja nad knjigo ali neuresničenih pričakovanj avtorja zapisa Janeza Gradišnika, ki poroča še o dveh izdajah - *La cultura slovena nel Litorale* ter dvojezično knjigo *Lojze Bratuž po 50 letih*, ki vsebuje predavanja s simpozija o glasbeniku in skladatelju Lojzeu Bratužu. Vsekakor so take izdaje v ponos slovenski manjšini in njeni matici, pa tudi možnost, da se predstavi širši kulturni javnosti.

PETRA SVOLJŠAK

Na mednarodnem kotalkarskem tekmovanju za Trofejo P. Sedmak Poletovci so se izkazali

Konec tedna je bilo na Poletovem kotalkališču na Opčinah mednarodno tekmovanje za 5. Trofejo Pavla Sedmaka, ki je tako organizacijsko kot kakovostno lepo uspelo. Pričakovati je bilo sicer večjo mednarodno udeležbo, ker pa je bilo istočasno na sporedu evropsko kadetsko prvenstvo, se več kakovostnih tekmovalcev Poletove prireditve ni moglo udeležiti.

Poletovi predstavniki so se ponovno izkazali. Med najmlajšimi je Cristiana Merlo osvojila prvo mesto, za malenkost slabša pa je bila mlajša Tanja Romano, ki je dosegla odlično drugo mesto in tako potrdila, da slavlje na državnem prvenstvu UISP v Pieveju di Cento pri Bologni ni bilo naključno. Tudi ostale poletovke Maja Berzi, Vesna in Maruška Hrovatin so pokazale lep napredek.

V B kategoriji se je uveljavila Chantal Tretjak, ki je bila prva tako v kratkem kot prostem programu. Francesco Micalessi je bil sicer drugi na končni razvrstitvi B kategorije, v kratkem programu pa je bil prvi. Nato pa je moral priznati premoč Uroša Stibilja, člana Slovenske ekipe.

Po dolgem premoru se je Nicoletta Sossi spet vrnila na kotalkališče in zelo ugodno presenetila. Nicoletta je bila namreč prva v svoji kategoriji tako v kratkem kot prostem programu. Po odličnih uvrstitvah posameznikov je seveda Polet osvojil prvo mesto na skupni lestvici in s tem tudi Trofejo P. Sedmak.

KATEGORIJA C (LETNIKI 1980 IN MLAJŠI - ŽENSKE): 1. Cristiana Merlo (Polet) 93,9; 2. Tanja Romano (Polet) 93,3; 3. Elisa Cocianchi (PAT) 86,2; 4. Saša Slans (Domžale) 84,2; 5. Anja Setina (Slov. ekipa) 82,3; 6. Maja Berzi (Polet) 79,4; 7. Vesna Hrovatin (Polet) 74,1; 8. Maruška Hrovatin (Polet) 64,4.

Poletovka Cristiana Merlo

KATEGORIJA C (MOŠKI): 1. Matej Drašček (Domžale) 73,1; 2. Boris Colmani (PAT) 70,0.

KATEGORIJA B (LETNIKI 1978 IN MLAJŠI - ŽENSKE): 1. Chantal Tretjak (Polet) 96,6; 2. Saša Grmek (Domžale) 89,7; 3. Giuliana Decaneva (PAT) 86,0.

KATEGORIJA B (MOŠKI): 1. Uroš Stibilj (Slov. ekipa) 89,7; 2. Francesco Micalessi (Polet) 86,6.

KATEGORIJA A (LETNIKI 1975 IN MLAJŠI - ŽENSKE): 1. Nicoletta Sossi

(Polet) 104,5; 2. Violeta Mordej (Domžale) 104,3; 3. Luisa Cocevar (PAT) 100,7.

KATEGORIJA A (MOŠKI): 1. Samo Kokorovec (Polet).

EKIPNA LESTVICA: 1. Polet; 2. Domžale; 3. PAT Trst; 4. Slovenska ekipa.

Državno prvenstvo UISP v Pieve di Cento

Pred kratkim se je končalo v Pieve di Cento pri Bologni državno prvenstvo UISP, na katerem je, kot smo že pisali, Tanja Romano osvojila prvo mesto v kategoriji začetnic.

Tudi ostali Poletovi predstavniki so se na tem tekmovanju zelo dobro izkazali. Cristiana Merlo je bila 21. v obveznih likih v kategoriji »pomlad«, v kombinaciji pa je bila 8. V tej kategoriji pa je bila Maja Berzi 30. v obveznih likih in 24. v kombinaciji, in to v konkurenci 52 tekmovalk.

Med mladinkami je bila v obveznih likih Chantal Tretjak odlična tretja v konkurenci 43 udeleženk, v kombinaciji pa je bila enajsta. Med mlajšimi mladinci se je Francesco Micalessi zelo dobro obnesel v obveznih likih, po prostem programu pa je pristal na 4. mestu.

V kategoriji »azzurri« UISP je bil Andrej Zhoc šesti v obveznih likih, s porostim programom pa si je prislužil končno 4. mesto. Treba je tudi omeniti, da je Poletov predstavnik imel na tem tekmovanju najlepši prosti program.

S temi tekmovanji se je letošnja kotalkarska sezona tudi končala, čeprav se Samo Kokorovec še naprej pripravlja za evropsko in svetovno prvenstvo pod vodstvom Petra Brleca in koreografa Claudia Steinerja.

Od 25. t.m. pa se bodo začela vpisovanja za novo Poletovo kotalkarsko sezono.

Pogovor s trenerjem nogometnega moštva Juventine

Mauri: »Moramo vsaj ponoviti lanski uspeh«

Lucio Mauri, novi trener Juventine, je pričel kariero kot vodja mladinskih vrstekepe iz Moša. Nato je prestopil v vrste Audaxa vse do članske postave, nakar se je vrnil v Moš, kjer je lani uspešno vodil ekipo v 2. amaterski ligi. Na predstavitvi ekipe Juventine smo z njim na kratko pokramljali.

S kakšnimi vtisi prihajate med štandreško enajsterico?

»Splošen vtis je odličen, saj je navdušenost na viski stopnji. Tudi vodstvo društva je dokazalo veliko profesionalnost in ambicijo. Okolje je vsakakor idealno za lep uspeh. Tudi sam doživljam novo sezono z velikim navdušenjem, moja naloga pa ne bo lahka. Ponoviti lanski uspeh ali ga celo izboljšati, ne bo enostavno, vendar napeli bomo vse sile, da bomo to dosegli.«

Vsak trener ima svoj sistem dela. Kakšen je vaš?

»Že več let treniram na način, ki se mi zdi najbolj obetaven in učinkovit. Tudi rezultati v moji že 16-letni karieri niso izostali, zato lahko rečem, da sem optimistično razpoložen. Vsekakor nameravam predvajati moderen nogomet, to se pravi s krajšimi podajami in mešano consko postavitvijo, z obilico napadov po krilnih straneh ter z obogatitvijo ključnih igralcev. V končni napada pa bosta stalno dva učinkovita igralca.«

Na razpolago boste imeli tudi štiri mladince.

»Ne vem, kako igrajo, saj jih še nisem nikdar videl "na delu". Sodeč po izjavah kolegov, ki trenirajo mladinske vrste, gre za perspektivne igralce. Osebnost ne sodim igralca po starosti, temveč le po tem, kar pokaže na igrišču. Če se bodo tisti mladinci izkazali, bodo prav gotovo tudi nastopili s člansko enajsterico. Seveda v upanju, da nas bodo poškodbe čimmanj pestile. Ceccotti je dospel že na današnje srečanje z roko v mavcu, sicer gre le za lažjo poškodbo. Vsekakor raje sedaj kot med prvenstvom.«

S pripravami boste torej pričeli 19. avgusta.

»Trenirali bomo praktično vsak dan, seveda z izjemo nedelj, do pričetka prvenstva. Prvi uradni nastop bomo imeli že 25. avgusta, ko bomo igrali za

italijanski pokal, 28. in 29. avgusta bomo nastopili na turnirju v Fari, nakar bomo odigrali več prijateljskih srečanj. Potrebujemo namreč uigranost, zato ne bomo štedili s tekmami. V teoriji naj bi nastopali v sestavi 4-4-2, sicer bomo najboljšo taktiko izbirali iz tekme v tekmo, upoštevajoč seveda tudi karakteristike nasprotnika.«

Kateri igralci bodo nosilci igre?

»Priznati moram, da imam v mislih že izdelano standardno postavbo, vendar je še prerano navajati imena izbranih igralcev. Seveda Pascolat je prav gotovo najboljši vratar v deželi, zato bo on naš poslednji branilec. Vsi dobro poznamo sposobnosti Capotorta, Tabaja in najnovejših adutov, vendar vse bo odvisno od trenutne forme posameznih igralcev in njihove uigranosti v sklopu moštva.«

Kakšne pa so vaše ambicije?

»Pesperektive so dobre. Lani so igralci dosegli dober uspeh. Mi bomo morali letos to vsaj ponoviti, če že ne izboljšati. Nameravamo dati vse od sebe. Lanske šibke točke je vodstvo društva s trojico novih igralcev verjetno uspešno odpravilo, sicer so novi igralci nastopali v nižjih prvenstvih, zato bo treba preveriti njihovo sposobnost v zahtevnejšem promocijskem prvenstvu.« (mar)

Pri SK Brdina pridno vadijo

Tekmovalci Smučarksega kluba Brdina nadaljujejo s pripravami za naslednjosezono. Po kratkem premoru v maju so 13. junija opravili tridnevni trening na Kaprunu, kjer so preverili svoje tehnično znanje. Kaprunski trening je zelo uspešen, čeprav je bila temperatura nekoliko visoka. Trening na mehkeem terenu je toliko bolj učinkovit, ker zahteva več truda in pozornosti. 15. julija pa so se tekmovalci Brdine spet vrnili na ledenik Möltaller. Tu pa so naleteli na slabe vremenske pogoje, saj je na ledeniku vseskozi deževalo in snežilo. Le prvi dan je bilo smučišče odlično z -4 stopinjami in 10 cm na novo zapadlega snega. Ostala dva dneva so se morali tekmovalci zadovoljiti s suhimi treningi v telovadnici in bazenu. Da bi se držali začrtanega programa, se je vodstvo kluba odločilo, da nadoknadi dvodnevni trening v soboto 3. in nedeljo, 4. avgusta. (R.S.)

obvestili

TPK SIRENA
sekcija jadrane na deski organizira 2. tečaj wind—surfa od 7. do 13. t.m. za mladince od 15. leta starosti dalje in odrasle. Prijave najkasneje do nedelje, 4. t.m. na sedežu kluba Miramarski drevored 32 — tel. 422696.

ŠZ SLOGA
vabi na poletni praznik, ki bo jutri, 3. in v nedeljo, 4. t.m. na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici od 18. ure dalje. Za dobro razpoloženje bo igral ansambel »Zvezde«. Čisti izkupiček je namenjen delovanju športnega društva.

Na uspelem 3. turnirju Danica v malem nogometu na Vrhu Po izenačenih bojih Števerjanci najboljši

Prejšnji konec tedna se je zaključil 3. vrhovski turnir Danica v malem nogometu, na katerem je nastopilo osem amaterskih ekip. Na igrišču športno-kulturnega središča na Vrhu sta se v malem finalu spoprijeli ekipi Opatjega sela in Doberdoba. Slavili so igralci Opatjega sela z zgovornim rezultatom 5:1 (3:1). V velikem finalu pa so se najbolje odrezali igralci iz Števerjana, ki so s 7:5 (4:1) premagali trdoživne sovratnike iz Rupe Peči. Sledilo je nagajanje, na katerem so obdarili tudi najboljšega igralca. Najbolj učinkoviti strellec turnirja je bil Graziano Gomišček iz Števerjana (10 golov), najboljši igralec pa Valter Ferfolja (Rupa Peč). Nato so bili deležniki posebnih nagrad še Marko Fajt (Rupa Peč) in David Klanjšček (Števerjan), najboljši amater je bil Edi Gergolet (Doberdob), najboljši vratar pa Elvis Marušić (Opatje selo). Darilo so prejeli tudi poštvalni sodniki Milan Devetak, Claudio Ulian in Gianfranco Vecchiato.

KONČNA LESTVICA: 1. Števerjan, 2. Rupa Peč, 3. Opatje selo, 4. Doberdob, 5. Dol Poljana, 6. Kostanjevica, 7. Sagrado, 8. Vrh.(mar)

Na sliki (Foto Čubej): posnetek s polfinalnega srečanja med Števerjanom in Doberdobom.

dvoma navdihnili Victorja Jaro, da je napisal pesem »Las casitas del Barrio alto«, nekakšno glasbeno razglednico tistega kraja.

Ob dolgi avenidi Alameda je skoraj vse najvažnejše. V prvi vrsti katedrala San Francisco, katere gradnja sega v čase ustanovitve mesta. Zelo strog slog jo močno razlikuje od baroka poznejših dob. Njen čisto poseben okrasek je bila tedaj skupina revežev, ki so ob vhodu podnevi prosjčili, ponoči pa v veži spali. Nekoliko nižje je memorialni park generala O'Higginsa, čilskega libertadorja, ki je iz dežele pregnal špansko kolonialno oblast. Dvakrat na teden ima spomenik častno stražo v svetlo modre uniforme ujetih vojakov. Obiskovalca posebno pritegnejo čelade, ki so prav enake tistim zloglasnim nemškim. Za Evropejca so bile čelade podzavesten opomin na pogoje, v katerih je Čile tedaj živel.

Zelo lepa je bila Plaza de Armas. Staro cerkev je potres, ki je Santiago obiskal dva tedna po meni, močno poškodoval in jo bodo morali verjetno porušiti. Trg je bil lepo urejen z bujnim parkom in z masovno prisotnostjo upokoencev, ki so kramljali v senci. Na desetine je bilo čistilcev čevljev. Vsi so bili enako uniformirani in so spominjali prej na oddelek moderne tovarne kot na tipičen poklic tretjega sveta.

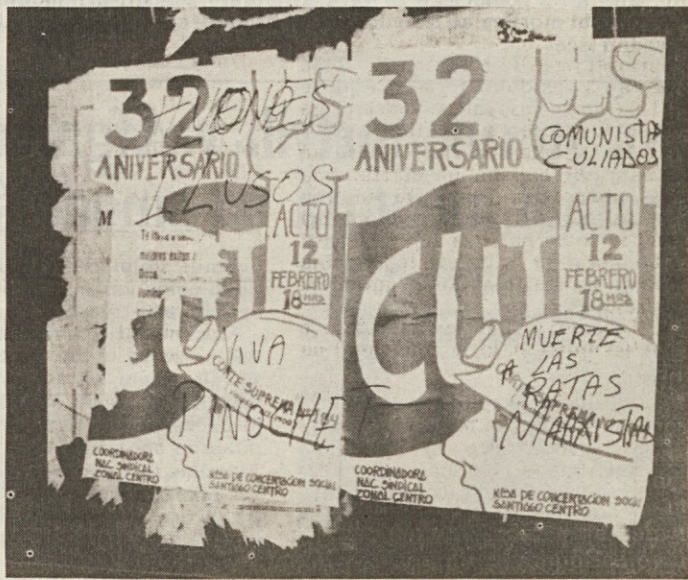
Glavne ulice Santiaga so bile dobro zasedene od pocestnih prodajalcev. Zelo veliko je bilo sočnega sadja, med katerim so izstopale vrhunske breskve. Velika je bila tudi izbira čajev in raznih zdravilnih zelišč. Vsi »ambulantes« so se strogo držali dodeljenih mest in nikjer ni bilo vsiljivega ponujanja. Edini, ki so se premikali, so bili tisti s časopisi. Poleg režimskega »Mercuria« so v raznih urah dneva izhajali tudi drugi časopisi označeni kot »segunda«, »tercera« in »cuarta« po vrstnem redu izdajanja. Bili so tipični bulvarski listi s strastnimi reportažami o majhnih poveljanih škandalčkih in z rožnato kroniko.

V oddaljena predmestja si nisem še upal. Delno tudi zato, ker je bilo tudi v središču Santiaga dovolj možnosti za razgovore z različnimi ljudmi.

V določeni razdalji od strogega centra sem tako odkril nekakšen obrtniški obroč, kjer so imeli večino mehaniki in kleparji, za njimi pa so bili krojači. Očitno je ta sloj prebivalstva odvisen od tistih, ki žive in delajo v trgovskem centru, torej od najbogatejšega sloja. Ta obroč je zelo aktiven in po cestah je le malo ljudi. Policije tu ni bilo in bil je v dometu tistih skupin in posameznikov, ki so nasprotovali režimu Pinocheta. Sovražnost režimu je bila izražena preko napisov, ki so terjali pravico za Čilence, kaznen za zločince, dostojne pogoje za življenje. Bioli so tudi pozivi za stavko ali poulično manifestacijo. Dva plakata sindikalne organizacije CUT (Central unica de trabajadores) sta bila počekana z napisom, ki je grozil »muerte a las ratas marxistas« in s vzklikanjem Pinochetu.

Plakate so na zidove lepili s tveganjem življenja, počekali pa so jih ob spremstvu policije.

Policija je bila v centru prisotna masovno. Moja prva pot je bila k palači Moneda. Zgradba je nizka in razmeroma stara. Poleg častne straže ob glavnem vhodu je bil tam tudi oficir s pripravlenim mitraljezom, na vsaki strani pa še trojka oboroženih policajev. Skozi vrata v kletno garažo se je videlo pripravljeno oklopno vozilo, v bližini pa je bil vedno pripravljen tudi vodni top. Iz policijskega vidika je bilo posebno živo drugi dan mojega postanka. Carabineros so v bližini Monede dobesedno mrgoleli in v majhni stranski ulici so bili pripravljeni vodni top in večja skupina carabinerov v polni bojni opremi. O razlogih ukrepov nisem bil obveščen, dokler nisem videl masten naslov »Yarapa se va de interior« (Yarapa odstopa od notranjega ministrstva) na enemu od časopisov. Šlo je za krizico v vladi, ker je odstopal tudi minister za gospodarstvo in v Monedi so tekli posveti za zamenjavo v dveh ključnih resorjih, posebno pa v tistem za notranje zadeve. Slabost vlade bi lahko izkoristila opozicija za manifestacijo.

Promenada Ahumada je bilo pravo doživetje. Nekaj zelo dobrih ansamblov, razstresenih po posameznih cuadrah, je proizvajalo kakovostno in lepo glasbo. Nekateri so igrali moderne pesmi, drugi pa tipično andske motive. Z velikim zadovoljstvom sem ugotovil, da je šlo za ljudske umetnike, pri katerih je bila severnoameriška »vomit—music« odsotna. Skupina »Mensaje« (sporočilo) je bila med vsemi najboljša. V repertoarju je imela pesmi Violete Parre, umetnice iz časov Allendeja in celo Victorja Jare, zaslužnega so sicer manjkale) niso izzvale ničesar posebnega, medtem ko sem pod predsojki prihoda v nekoliko problematično državo pričakoval nastop policije in dramatične dogodke. Santiago gotovo ni mesto, ki bi za ogled terjalo pretirano dolg čas. Iz grica Santa Lucia, ki se dviga prav v središču, se vidi ozek nebotičnikov elitnega »Barrio alto« s podstavkom lepih drevedov in elegantnih vil višje čilske buržuazije, tiste, ki je vneto držala za Pinocheta. V Barriu alto vsebujejo nižja nadstropja stolpcev velike trgovske centre, večkrat povezane med seboj s podzemskimi prehodi. Blaga ne manjka in elegantne gospe, med katerimi je le malo kreolk, se obnašajo kot v Rimu ali Frankfurtu. Vile v tem delu mesta so na visoki ravni in vzdružje med njimi je brez

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 2. avgusta 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Po vsej verjetnosti gre za maščevanje krajevnih kriminalcev

V Lecceju je pred kvesturo silovito počil peklenški stroj

LECCE — Predsinočnjim nekaj pred polnočjo je pred stranskim vhodom kvesture v Lecceju silovito počil peklenški stroj, ki sicer ni povzročil smrtnih žrtev, ampak le precej materialne škode. Uničil je vrata, notranje stene in vsa bližnja okna kvesture. Do eksplozije je prišlo prav v času, ko je bila v teku predaja dokumentov med eno izmeno in drugo in je bilo torej na kvesturi veliko agentov. Ta okoliščina seveda ni odvrnila atentatorjev, prav narobe, verjetno so nanjo računali. Da je bil atentat skrbno pripravljen, dokazuje tudi dejstvo, da je bil peklenški stroj postavljen prav blizu urada, kjer je sedež letече ga oddelka.

Preiskovalci se nagibajo k domnevi, da ne gre za bombo, ki naj bi jo postavila mafijska družina Sacra Corona unita, ena od najvplivnejših v tistih krajih, ampak da bolj verjetno gre za ustrahovalno in maščevalno dejanje prijateljev 23-letnega Antonia Malinconica, pretkanega razpečevalca mamil, ki se je pred nekaj dnevi obesil prav v celici na kvesturi, potem ko so ga aretirali, ker je pri sebi imel 60 doz heroína.

Dogodek v Lecceju je dokaz, da se je ofenziva kriminalnih tolpe okrepila, tako da lahko udarijo kjerkoli in kogarkoli, celo sedeže varnostnih sil. Tako je komentiral dogodek član krajevnega vodstva DSL Umberto Uccella, ki je pozval odgovorne, v prvi vrsti ministra za notranje zadeve, naj ga ne jemljejo kot sad navadnega kriminala, saj je na dlani, da imajo kriminalci več moči in sredstev kot policija.

Na kvesturi v Lecceju so se sicer že ponoči sestali načelnik letече ga oddelka, namestnik državnega tožilca in deželni načelnik Criminalpola. Preiskavo so, kot rečeno, usmerili proti skupinam razpečevalcev mamil in izsiljevalcev, ki z bombami odgovarjajo na okrepljenim nadzorstvom, za katerega so se karabinjerji in agenti odločili v zadnjih časih v Lecceju.

V Benetkah zasegli ilegalni tovor sovjetskega kristala

BENETKE — Finančna straža je na Lidu v Benetkah zasegla dva tovornjaka, ki naj bi prevažala scensko opremo leningrajskih gledališčnikov. Skupina je sredi julija gostovala prav na Lidu, kjer je na pobudo gledališkega menažerja Bruna Tosija sodelovala na mednarodnem gledališkem festivalu. Poleg odrske opreme je bila v tovornjakih tudi večja količina sovjetskega kristala.

Tovornjaka so ob prihodu v Italijo redno carinili za začasni uvoz blaga, kot je sicer ustaljena praksa. Ko so prejšnji dan leningrajski gledališčniki odpotovali, sta tovornjaka ostala na Lidu. Finančna straža je uvedla preiskavo, da bi ugotovila, komu je bil namenjen kristal.

Skavtski avtobus v prepad

PALM SPRINGS — Avtobus, ki je prevažal kakih šestdeset skavtinj, je iz še nepojasnjenih vzrokov strmoglavil v globok prepad pod stransko cesto, ki pelje v Palm Springs v Kaliforniji. Po prvih vesteh je v nesreči umrlo vsaj šest deklet, tri mlajše skavtinje pa so bile huje ranjene. Skoraj vsi ostali mladi potniki so potrebovali zdravniško pomoč. Zaenkrat ni znano, zakaj je avtobus peljal po tako nevarni cesti (Telefoto AP)

V iskanju trdnega dokaza

Preiskovalni sodnik Cesare Martellino se še vedno intenzivno ukvarja z ozadnjem umora grofice Alberice Filo della Torre. Čeprav se je pred tednom dni napovedoval nepríčakovani razplet, pa do tega še ni prišlo. Dva osumljenca, Roberto Jacono in Filipinec Jacopo Winston, sta prejela sodno obvestilo, filipinske pomočnice se večkrat morajo zgledati pri sodniku, dokončni dokaz, ki bi moralca ali morilce pribil na zatožno klop, pa sodnik Martellino še vedno išče.

Na stotine mrtvih v Afganistanu zaradi atentata na smodnišnico

ISLAMABAD — Nekaj sto ljudi je bilo ubitih in ranjenih v eksploziji, ki je razdejala skladišče orožja in streliva v Kabulu. Tako vsaj piše pakistanski dnevnik »Nation«, ki se sklicuje na afganistanske vire.

Eksplozija, do katere je prišlo bržkone zaradi atentata mudžahidinov, je raznesla tisoče raket in izstrelkov, med katerimi je bilo tudi nekaj scudov, ki so potem padli na gosto obljude mestne predele, kjer so povzročili veliko število žrtev in pa nepopisen panični strah. Od vsepovsod so se

dvignili stolpi črnega dima, izstrelki pa so poleg vsega povzročili tudi velike luknje na ulicah.

Muslimanski gverilci namreč nadaljujejo svojo borbo proti afganistanskemu režimu, ki tudi po odhodu sovjetskih oboroženih oddelkov kljubujejo upornikom. Slednje še vedno podpirajo in oborožujejo Združene države Amerike. Gverila vsak dan izstrelijo po več raket na afganistanska mesta in ni izključeno, da je ena od teh zadela skladišče orožja in municije ter povzročila katastrofo.

Tudi letos vlada veliko pričakovanje za začetek pouka

Kadar ti neka šola, ki traja samo tri leta, nudi brezplačne učbenike, mesečno štipendijo in zagotovljeno zaposlitev je za začetek pouka vedno veliko pričakovanje.

Prav tako veliko pričakovanje vlada takrat, ko ti neka šola nudi številne možnosti za specializacijo, za poklicno napredova-

nje, za izpopolnjevanje v najrazličnejših bolnišničnih oddelkih: od porodnih in operacijskih dvoran do operativnih centrov 118 (inovativna deželna prva pomoč).

Še posebej veliko pa je pričakovanje tistih, ki trpijo in ki nujno potrebujejo dragoceno pomoč kvalificiranih poklicnih bolničarjev.

Scuole per Infermieri Professionali Šole za poklicne bolničarje

V vseh enajstih šolah pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Juljske krajine je pouk brezplačen. Vsem študentom je odobrena tudi študijska štipendija. Vpis je možen do 31. avgusta. Če si dopolniš 16 let, se pozanimaj na bližnji KZE.